

Călăuza

BIBLIOTECARULUI

CUPRINSUL

- Bibliotecile sovietice în cadrul construcției desfășurate a comunismului 4
- Ion Bănuță: Mesajul literaturii sovietice 6
- G. Stolcescu: Cartea sovietică pe glob 8

Cartea sovietică în munca științifică, în uzină și pe câmp

- Biblioteca Institutului de studii romîno-sovietice 10
- Un centru de răspîndire a experienței sovietice: Biblioteca centrală ARLUS 11
- P. Ianculescu: Documentarea tehnică sovietică sprijin prețios în perfecționarea producției 12
- Cartea sovietică - ajutor prețios în muncă 15

Am învățat în U.R.S.S.

- Elvira Popp: Am cunoscut minunatul popor sovietic 17
- Constanța Bădăc: Prietenie adevărată 18
- Emilia Caraba Bolcu: Caldă recunoștință 19

*

- G. Ivașcu: Mihail Sadoveanu la 80 de ani 21
- Mihail Novicov: Lev Nicolaevici Tolstol 24
- Liviu Rebreanu 27

Pentru o bună activitate în lunile de iarnă

- V. Măriu: Cîteva indicații privitoare la munca bibliotecarilor de la sate în perioada lunilor de iarnă 29
- Un rodnic schimb de păreri 31

Din experiența bibliotecilor sovietice

- Verificarea catalogului sistematic 35
- Normarea muncii în biblioteci 37
- Activitatea bibliografică a bibliotecii publice de stat tehnico-științifice a URSS 40

*

- Virgil Căndea: Termeni din domeniul documentării 43
- Mircea Tomescu: O expoziție a cărților românești rare 46

Ne scriu cititorii
Vă recomandăm
Știri

* 5 5 0 0 1 5 4 7 1 *

11

1960

Stiri

● **PRIMA ȘEDINȚA A COMISIEI BIBLIOTECI.** Intre 30 septembrie și 1 octombrie a.c. a avut loc la Ministerul Învățământului și Culturii prima ședință de lucru a comisiei bibliotecii din cadrul Consiliului Superior al Așezămintelor culturale. La ședință, în afară de membrii comisiei, au fost invitați să participe și directorii bibliotecilor regionale. Lucrările au fost conduse de tov. C. Prisnea, adjunct al Ministrului Învățământului și Culturii.

S-au discutat la problema componenței fondurilor de cărți din bibliotecile comunale și satești și căile de îmbunătățire a lor, desfășurarea concursului biennial „Biblioteca în slujba construcției socialiste”, asigurarea cu manuale și cursuri a studenților de la fără frecvență de către bibliotecile regionale și raionale prin împrumut interbibliotecar și a fost prelucrat planul de măsuri al Direcției generale a Așezămintelor culturale privind munca cu cartea în lunile de iarnă. De asemenea, participanții au vizitat o expoziție cu unele modele noi de mobilier, destinat bibliotecilor, deschisă recent în sala Bibliotecii centrale universitare din București.

● **UN NOU CURS DE BIBLIOTECARI.** În luna septembrie a.c. s-a deschis la București un nou curs de pregătire a bibliotecarilor. La acest curs — care are o durată de 3 luni — parti-

cipă aproape 50 de lucrători ai bibliotecilor regionale, raionale și din bibliotecile populare ale Capitalei. În programul cursurilor figurează prelegeri, seminarii și ore de practică privind „conducerea și organizarea bibliotecilor”, „organizarea fondurilor și a cataloagelor”, „bibliografia”, etc. O deosebită atenție se acordă în programul acestor cursuri pregătirii politice a cursanților și informării lor asupra producției editoriale din țara noastră.

● **O SECȚIE DE ARHITECTURĂ, CONSTRUCȚIE ȘI UTILAJ DE BIBLIOTECĂ.** Pe lângă Biblioteca de stat a U.R.S.S. „V. I. Lenin” s-a creat o secție de arhitectură, construcții și utilitare a bibliotecilor, care are un mare rol în crearea proiectelor de bibliotecii tip, utilitatea lor și prelucrarea metodelor de mecanizare și automatizare a proceselor muncii bibliotecărești. Secția editează albume cu schițe de utilaj și de mecanizare a procesului muncii bibliotecărești pentru diferite tipuri de bibliotecii.

● **EXPOZIȚIA „BIBLIOTECONOMIA ÎN U.R.S.S.”** Secția științifico-metodică de

biblioteconomie și bibliografie a Bibliotecii de stat a U.R.S.S. „V. I. Lenin” organizează o expoziție permanentă „Biblioteconomia în U.R.S.S.” care va reflecta succesele și experiența bibliotecilor sovietice. Expoziția va fi împărțită în mai multe sectoare, de exemplu: organizarea bibliotecilor; completarea și organizarea fondurilor de cărți și a cataloagelor; popularizarea literaturii din diferite ramuri ale științei; ajutorul metodic și bibliografic acordat bibliotecilor; accesul liber la fonduri, etc.

● **SĂRBĂTOAREA PRIMEI CĂRȚI.** În Biblioteca satească din Kibeksi, R.S.S.A. Ciuvașă, are loc în fiecare iarnă „sărbătoarea primei cărți”. Micii cititori din clasa I-a sînt primiți festiv în cadrul bibliotecii. Ei își pun cu emoție prima lor iscălitură pe formularul de împrumut. Bibliotecarii, învățătorii și întreg colhozul se pregătesc în mod deosebit pentru această mare sărbătoare.

● **SCRISORILE CHEAMA PE MUNCITORI LA BIBLIOTECA.** Bibliotecarii combinatului metalurgic din Magnitogorsk folosesc diferite metode pentru a contribui la ridicarea productivității muncii. Intre altele, ei trimit membrilor brigăzilor de muncă scrisori prin care îi invită să se înscrie la bibliotecă. Prin poștă — în circuit — ei fac să ajungă la cititor, cartea tehnică.

Căluza

BIBLIOTECARULUI

ANUL XIII • Nr. 11
NOIEMBRIE 1960

PUBLICAȚIE A MINISTERULUI ÎNVĂȚĂMÎNTULUI ȘI CULTURII
Redacția: str. C. Milla, 5-7, — București: Telefon 139404

BIBLIOTECILE SOVIETICE ÎN CADRUL CONSTRUCȚIEI DESFĂȘURATE A COMUNISMULUI

În ianuarie 1959 au avut loc în Uniunea Sovietică două evenimente de semnificație mondială. În spațiul cosmic a fost lansată o rachetă cu mai multe trepte, care a înscris începutul unei noi ere, aceea a stăpînirii spațiilor interplanetare și, totodată, triumful hotărîtor al științei și tehnicii sovietice care au atins un nivel superior tuturor celorlalte realizări umane în aceste domenii.

În aceeași lună a anului trecut a avut loc Congresul extraordinar al P.C.U.S. la care s-a dezbătut Planul septenal de dezvoltare a economiei și culturii U.R.S.S. pe anii 1959—1965, plan denumit în presa mondială „cea de-a doua rachetă cu mai multe trepte”. Prin aceasta, Uniunea Sovietică a pașii într-o nouă etapă a dezvoltării sale economice, începînd construcția desfășurată a comunismului.

În fața poporului sovietic s-a deschis o perioadă de muncă intensă, creatoare, al cărui țel este realizarea celei mai înalte formațiuni socio-economice — societatea comunistă.

Se știe că una din sarcinile economice principale ale U.R.S.S. este în prezent victoria ci în întrecerea pașnică cu capitalismul, victorie care reprezintă premisa trecerii la modul comunist de repartiție și atingerea celui mai înalt nivel de bunăstare din lume. Întregul popor sovietic și-a axat activitatea sa creatoare pe obiectivele septenalului. Bibliotecilor le-au revenit, în cadrul acestui plan grandios, sarcini importante.

Ca ajutoare de nădejde ale oamenilor muncii în lupta pentru ridicarea productivității muncii, bibliotecile sovietice consacră cea mai importantă parte a muncii lor propagandei cărții tehnice și agrotehnice. Revistele sovietice de specialitate în domeniul muncii bibliotecare și bibliografice au publicat numeroase articole în care se prezintă cele mai potrivite forme ale propagandei cărții tehnice și realizările bibliotecilor sovietice în acest domeniu. Sprijinirea fiecărui muncitor, inginer și tehnician pentru ridicarea nivelului cunoștințelor sale și a calificării sale profesionale, contribuirea la grăbirea progresului tehnic, sînt în centrul atenției bibliotecilor sovietice, ele reprezentînd unul dintre cele mai importante mijloace de răspîndire a literaturii tehnice.

Plenara C.C. al P.C.U.S. din iunie 1959, consacrată analizei îndeplinirii hotărîrilor Congresului al XXI-lea cu privire la accelerarea progresului tehnic în industrie și construcții, a elaborat un program amănunțit privind progresul tehnic în toate ramurile economiei naționale a U.R.S.S. Cu acest prilej rolul bibliotecilor în direcția propagandei cărții tehnice a fost din nou scos în evidență în articole, analize și consfătuiri. Accentul a fost pus în special pe continua îmbunătățire a muncii de îndrumare bibliografică și de informare în domeniile științelor tehnice, producției industriale, pentru sprijinirea nemijlocită a muncitorilor, inginerilor, tehnicienilor, și cercetătorilor din producție. Completarea fondului de cărți și reviste al fiecărei biblioteci, alegerea publicațiilor noi achiziționate sînt efectuate potrivit problemelor de bază ale industriei locale din fiecare regiune, raion sau localitate, pentru satisfacerea cerințelor de informare legate direct de producție.

Cum este firesc, o deosebită activitate în această direcție desfășoară bibliotecile tehnice și cele tehnico-științifice. Una din formele de propagandă a cărții tehnice sînt expozițiile de lucrări și reviste noi în aceste domenii, prezentate cititorilor pentru o cit mai rapidă cunoaștere și utilizare a lor. Biblioteca Consiliului economic din Gorki a organizat expoziția *Automatizarea și mecanizarea proceselor în industria de mașini*. În această expoziție au fost concomitent prezentate peste 600 de lucrări noi, cîtorva mii de cititori. Biblioteca uzinei din Ijorsk a introdus *Ziua cititorului de lucrări privitoare la turnătorie*. Biblioteca Consiliului economic din Harkov organizează în fabrici expoziții de cărți pe diferite teme de producție.

Activul de cititori participă intens la propaganda cărții tehnice. Astfel, la rafi-năria din Novoprozensk, activul de cititori format din ingineri a organizat îndrumarea lecturii a peste 500 de muncitori, prezentîndu-le sistematic cele mai bune cărți tehnice necesare muncii lor. Rezultatul a fost aplicarea în producție a unor importante pro-cedee de raționalizare a muncii.

De o însemnătate deosebită pentru stabilirea sarcinilor concrete ale bibliotecilor sovietice în cadrul septenalului este Hotărîrea Comitetului Central al P.C.U.S. din sep-tembrie 1959 „Despre situația și măsurile de îmbunătățire a activității bibliotecilor din țară”, urmată de Hotărîrea Consiliului de Miniștri al R.S.F.S.R. cu privire la situația și măsurile pentru îmbunătățirea activității bibliotecare în Republica Socialistă Fede-rativă Sovietică Rusă. Sarcinile bibliotecilor au fost astfel formulate în hotărîre: „Principala sarcină a bibliotecilor este propaganda istoricelor Hotărîri ale Congresului al XXI-lea al P.C.U.S., explicarea poliției și a Hotărîrilor Partidului Comunist și ale Guvernului sovietic, sprijinirea activă a partidului și guvernului pentru educarea și ridicarea conștiinței comuniste și a nivelului cultural și tehnic al oamenilor sovietici. Bibliotecile trebuie să ajute pe muncitori, colhoznici și intelectuali în perfecționarea cunoștințelor și în educarea gustului estetic, în însușirea celor mai noi cuceriri ale științei și tehnicii, a metodelor de muncă înaltă, să sprijine prin toate mijloacele învățămîntul politehnic și formarea unor înalte calități morale în rîndurile tineretului. Trebuie larg desfășurată propaganda cărților, spre a le face practic accesibile tuturor cetățenilor și în special tineretului studios, trebuie dat cititorilor un ajutor concret în alegerea cărților și în studiul individual”.

Aceste hotărîri au fost primite cu însuflețire de bibliotecarii și bibliografii sovie-tici. Înalta prețuire pe care partidul și guvernul o acordă muncii lor, le indică răspun-derile mari ce le revin pentru răspîndirea în masă a atolbiruitoarelor idei ale marxism-leninismului, pentru sprijinirea oamenilor muncii în activitatea lor, pentru educarea unor constructori activi ai comunismului; de aceea bibliotecile s-au străduit să găsească noi căi de desăvîrșire a activității lor, introducînd în practica lor forme ingenioase de propagandă a cărții.

Este semnificativ în acest sens faptul semnalat cu prilejul Plenarei din decem-brie 1959 a C.C. al P.C.U.S. privitoare la dezvoltarea agriculturii, anume că în regiunea Reazan, în care s-a realizat o ridicare a producției de carne de 3,8 ori față de 1958, bibliotecarii au desfășurat o activitate intensă de răspîndire a cărții agrotehnice și zoo-tehnice și că au participat personal la munca colhozurilor, arătîndu-le cum trebuie apli-cate cunoștințele cuprinse în literatura tehnică înaintată.

Bibliografia de recomandare a luat un avînt deosebit. Activitatea intensă în acest domeniu este ilustrată de faptul că numai în decurs de trei ani (1956—1958) în Uniunea Sovietică au fost publicate circa 1500 indicatoare bibliografice, liste și planuri de lectură. În afara sarcinilor legate de sprijinirea producției, bibliografii sovietici tin seamă de dezvoltarea profesională a muncitorilor și de noile condiții de muncă reali-zate în Uniunea Sovietică, prin dezvoltarea economică a țării. Se știe că în U.R.S.S.

s-a trecut încă din cursul acestui an, în unele sectoare, la ziua de muncă de 6—7 ore și începând din 1964, potrivit hotărârilor istorice ale Congresului al XXI-lea se va trece treptat la săptămîna de muncă de 30—35 ore. Se creează astfel noi condiții pentru dezvoltarea armonioasă a personalității omului sovietic, se deschid noi posibilități de însușire a culturii, de lectură și studiu, în îndrumarea cărora bibliotecarii și bibliografii au un rol de seamă.

Una din principalele probleme ce preocupă bibliotecile sovietice este aceea a completării și reorganizării fondului de cărți potrivit cu necesitățile de informare și de studiu ale cititorilor de toate categoriile, dotarea lor cu literatura ideologică, științifică, tehnică, didactică și beletristică. Realizarea unei măsuri de o asemenea amploare ca reînnoirea unei rețele cuprinzînd numai pentru sistemul Ministerului Culturii 67.500 de biblioteci nu este posibilă decît în Uniunea Sovietică, stat a cărei producție de cărți reprezintă ca greutate specifică 20% din producția mondială de cărți. În Uniunea Sovietică încă din 1954 reveneau 740 de cărți pentru fiecare sută de cititori (în Anglia — 114, în S.U.A. — 88, în Japonia — 14). Numai în bibliotecile de masă cantitatea de cărți a crescut între anii 1940—1959 de la 185 de milioane la 520 de milioane volume.

O mereu mai mare importanță în munca bibliotecilor sovietice o au consiliile bibliotecii, formate din cititori cu pregătire și experiență în problemele culturale, didactice sau profesionale. Membrii consiliilor participă activ la completarea fondurilor de publicații, alegînd potrivit specificului fiecărei biblioteci lucrările de bază în diferite domenii. Ei dau sugestii privind munca bibliografică, indică cerințele cititorilor față de fiecare gen de indexuri bibliografice, propun forme concrete de propagandă a cărții tehnice, dau sfaturi privind conservarea fondurilor. Prin aceste consilii se realizează de fapt cunoscutele indicații leniniste asupra atragerii în munca bibliotecilor a populației însăși, asupra controlului obștesc asupra muncii bibliotecilor.

Intensificarea activității de servire a cititorilor cu publicațiile cele mai potrivite necesităților lor de informare sau de studiu, a pus bibliotecarilor sovietici problema aplicării unor noi metode de muncă. Sistemul accesului liber la raft, cunoscut mai de mult în bibliotecile sovietice a fost extins începînd din 1958 în toate bibliotecile de masă și în cele mai multe biblioteci sindicale. Participarea activă a cititorului la alegerea cărții a permis bibliotecarului să pună și mai mult accentul pe rolul său de consultant și sfătuitor al cititorului. Îndrumarea cititorilor în alegerea cărților a fost ridicată pe o treaptă nouă: bibliotecarii și bibliografii sovietici studiază în prezent formele cele mai potrivite de bibliografii și cataloage ca instrumente ajutătoare ale cititorului în alegerea personală a cărților.

Sistemul raftului liber (în curs de introducere și în bibliotecile științifice, la Biblioteca centrală de stat „V. I. Lenin“, la Biblioteca Academiei de Științe a U.R.S.S.) a fost asociat și cu forme noi de propagandă a cărții. Bibliotecile publice de stat și bibliotecile științifice organizează în diferite întreprinderi expoziții tematice de cărți (în legătură cu munca întreprinderilor respective) cu acces liber la vitrine și standuri. Cărțile se pot împrumuta direct din expoziții.

Trecerea la construirea desfășurată a comunismului a determinat și creșterea rolului învățămîntului sovietic. Progresul tehnic a mărit cerințele de pregătire a muncitorilor, tehnicienilor și inginerilor. Treptat deosebiri esențiale între munca fizică și intelectuală dispar. Școala sovietică pregătește oameni care trebuie să stăpînească atît bazele științelor, cît și cunoștințele practice necesare pentru a le folosi cu succes în economia națională. Într-un viitor apropiat întregul tineret sovietic va avea studii medii complete. Reorganizarea tuturor formelor de învățămînt este prevăzută pentru primii 3—5 ani ai septenaliului. O reorganizare de asemenea proporții a impus bibliotecilor

publice, școlare și de învățămînt superior o preocupare continuă de a-și dezvolta activitatea lor în rîndurile elevilor și studenților, potrivit noilor condiții ale învățămîntului sovietic.

Pe lîngă sarcina de a contribui la însușirea completă a programei de învățămînt prin literatura și îndrumările bibliografice necesare, bibliotecile sovietice au găsit formele corespunzătoare noii organizări a învățămîntului al cărui principiu de bază este, după cum se știe, imbinarea învățării cu munca în producție, a muncii intelectuale cu cea fizică. În ajutorul miilor de studenți de la învățămîntul fără frecvență și seral s-a organizat pe scară largă împrumutul interbibliotecar, care permite acestor studenți din producție, din orice colț al Țării Sovietice, să primească orice publicații necesare studiului.

Intensificarea muncii de propagandă a cărții ideologice, tehnice agrotehnice a impus bibliotecilor sovietice măsuri noi de comasare și valorificare a fondului de cărți. Bibliotecile aceleiași uzine au fost comasate ca și o serie de biblioteci mici din alte rețele. S-a intensificat colaborarea între bibliotecile sindicale și cele de stat. În prezent se realizează planul elaborat în fiecare regiune pentru deservirea cu cărți a fiecărui centru populat și a fiecărei familii, pentru cuprinderea întregii populații, în activitatea bibliotecilor. Pentru valorificarea completă a fondurilor bogate ale bibliotecilor care împlinesc astfel indicația lui Lenin „de a ajuta poporului la folosirea fiecărei cărți de care dispunem“, s-a introdus permisul unic pentru toate bibliotecile dintr-un oraș. Preocuparea de bază este ca toate bibliotecile să fie accesibile tuturor oamenilor muncii pe baza aceluiași permis de cititor.

Baza materială a comunismului permite o excepțională dezvoltare a construcțiilor și a dotării cu echipament, spațiu și condiții de muncă în general, a bibliotecilor sovietice. În anii 1959—1965 numai în R.S.F.S.R. se vor construi 29 biblioteci (în valoare de 100.000.000 ruble) putînd adăposti 13.750.000 volume. Se va reconstrui biblioteca republicană kalmukă, cu o capacitate de 100.000 de volume și bibliotecile republicane din Ulan Ude, Ordjonikidze, Ceboksarai, Grozni și Kazan, cuprinzînd între 500.000 și 570.000 volume fiecare. Numai în raionul Cistezero din regiunea Novosibirsk au fost construite 6 noi biblioteci în 1958—1959 și 5 biblioteci în anul 1960, dotate și date în folosință. Acest uriaș program de construcții de biblioteci, depășește orice acțiune similară întreprinsă vreodată într-o țară capitalistă. Mobilierul și instalațiile de bibliotecă sînt adaptate noilor cerințe ale bibliotecilor. Din însărcinarea Consiliului de Miniștri al R.S.F.S.R., în 1961—1962 se va organiza pe scară largă producția de mobilier, instalații și echipament de bibliotecă. O deosebită atenție se dă noilor tipuri de rafturi din mase plastice.

Bibliotecarii sovietici au fost cei dintîi din lume care au simțit transformarea radicală a conținutului muncii lor în condițiile construirii socialismului. Pentru prima oară în istoria bibliotecilor și a cărții, slujitorii acestor prieteni ai omului au dobîndit rolul social și demnitatea profesională la care aveau dreptul. Lenin, întemeietorul celui dintîi stat socialist din lume, conducătorul genial al întregii omeniri muncitoare a dat foarte mult din timpul său prețios, îndrumării și organizării muncii bibliotecarilor. În multe din hotărîrile de partid și de stat care îndrumau Țara Sovietică spre noi obiective politice, economice și culturale de cucerit, se făcea locul convenit bibliotecarilor, li se indicau sarcinile, alături de acelea ale constructorilor socialismului din uzine, de pe ogoare, din domeniul cultural. Bibliotecarii sovietici au fost numiți cei dintîi cu titlul de cinste și răspundere de „lucrători ai frontului ideologic“. Niciodată și în nici o altă parte a lumii bibliotecarii și bibliotecile nu primiseră datorii și drepturi așa de înalte.

În condițiile construirii comunismului, avînd în față cel mai înalt țel, pe care și l-a propus vreodată omenirea, dispunînd de o bază materială pe care nici un stat din lume nu a acordat-o vreodată bibliotecilor pe o scară atît de largă, bibliotecile sovietice ating realizări excepționale.

Este firesc ca în primul rînd bibliotecile din țările socialiste, — care au beneficiat în cea mai largă măsură de experiența bibliotecilor din cel dintîi Stat Socialist din lume și care s-au organizat și muncesc, aplicînd exemplul bibliotecilor sovietice la specificul bibliotecilor lor, — să urmărească astăzi cu mîndrie și cu un excepțional interes realizările acestora.

În condițiile desăvîrșirii construcției socialiste în R.P.R., bibliotecile noastre îndrumate și conduse în munca lor de Partidul Muncitoresc Român, învață neconținut din experiența bibliotecilor sovietice, din metodele lor de apropiere a muncii bibliotecii de viață, din iscusința lor de a-și lega strîns activitatea de sarcinile septenalului, din înalta conștiință politică și profesională a lucrătorilor din bibliotecile sovietice.

● **DECADA PICTURII RUSE ȘI SOVIETICE.** Într-un sat din U.R.S.S. în scopul educării estetice a populației sătești, biblioteca sătească din Kazanskoe, districtul Krasnodar, a realizat o reușită decadă a picturii ruse și sovietice, organizînd o expoziție cu reproduceri. Expoziția s-a bucurat de un mare succes.

● **ACCESUL LIBER LA RAFT.** Din ce în ce mai multe biblioteci din U.R.S.S. adoptă metoda accesului liber la raftul de cărți. Multe biblioteci științifice au făcut primii pași aplicînd această nouă metodă de deservire a cititorilor. De exemplu, Biblioteca științifică a Universității de Stat din Moscova a pus la dispoziția cititorilor prin accesul liber, 200.000 de cărți, Biblioteca de stat „V. I. Lenin” mai mult de 60.000, Biblioteca publică istorică de stat — 40.000 iar Biblioteca Academiei de

ȘTIRI

Științe a U.R.S.S. (Lenin-grad) — 30.000.

● **PERMISUL UNIC DE CITITOR.** În orașul Zagorsk (regiunea Moscovei), în urma Hotărîrii plenarei C.C. al P.C.U.S. „Cu privire la situația și măsurile pentru îmbunătățirea activității bibliotecare din U.R.S.S.” s-a luat inițiativa folosirii „permisului unic de cititor”, permis care poate fi folosit la toate bibliotecile din oraș. Această măsură a dus la o folosire mai intensă a fondurilor de cărți, la mărirea numărului de cititori.

● **O NOUA BIBLIOTECA.** Cu ocazia celei de a 40-a aniversări a instaurării puterii sovietice în Azerbaidgean, s-a inaugurat la Baku noua clădire a Bibliotecii republicane „M. F. Ahundov”. Biblioteca poate păstra

un fond de trei milioane de cărți și deservi simultan șase sute de cititori. Biblioteca e modernă, foarte bine înzestrată cu cărți din diferite domenii și specialități și bine utilată. Ea are o sală pentru expoziții, o sală de conferințe, fotolaboratoare, laboratoare de restaurare a cărților, atelier de legătorie, secție de microfilmare, tipografie proprie.

● **MAȘINI DE CITIT ELECTRONICE PENTRU ORBI.** În orașul Sverdlovsk funcționează o bibliotecă pentru orbi. Aci se experimentează două tipuri de mașini electronice care vor permite orbilor să citească după tiparul obișnuit. Mașina de citit polifonică-electronică transformă semnele tipografice în semnale sonore perceptibile urechilor, iar mașina tactilă transformă semnele obișnuite într-un complex de semne proeminente, perceptibile degetelor.

MESA-JUL LITERATURII SOVIETICE

ION BĂNUȚA
director al E.S.P.L.A.

Pentru fiecare dintre noi sînt mereu prezente cuvintele lui Lenin: „Deci, la muncă, tovarăși! În fața noastră stă o sarcină grea și nouă, dar măreață și nobilă — sarcina de a organiza o vastă, multilaterală și variată activitate literară, în strînsă legătură cu mișcarea muncitorească social-democrată. Intreaga literatură social-democrată trebuie să devină o literatură de partid*). Nu a existat un îndemn mai puternic în istoria culturii universale. Curînd după ce Lenin se adresa astfel de la tribuna cauzei revoluționare, Gorki, întemeietorul realismului socialist, publică romanul *Mama*, operă nemuritoare prin forța sentimentelor umane puse în slujba clasei muncitoare. Apare acum o nouă literatură la baza căreia stă filozofia marxist-leninistă. După victoria Marii Revoluții Socialiste din Octombrie, literatura va aduce o prețioasă contribuție la formarea conștiinței comuniste a omului sovietic. De la Gorki la Șolohov, de la Furmanov la Fedin, de la Maiakovski la Scipaciov și întreaga poezie contemporană, o permanentă efervescentă creatoare, o neînteruptă preocupare pentru ceea ce reprezintă noul, întru totul specific unei lumi în care nu mai există exploatarea omului de către om.

Lupta pentru apărarea tinerei Țări a Sovietelor, împotriva contrarevoluției și intervenționiștilor, munca entuziastă de pe șantierele patriei în anii cincinalelor, eroismul poporului în Marele Război pentru Apărarea Patriei, evocarea trecutului de luptă al poporului, munca gigantică de construire a comunismului, aceste realități ale trecutului victorios, ale prezentului luminos și ale viitorului măreț, comunismul, primăvară a

omenirii, sînt tot atîtea probleme care își găsesc oglindirea în literatura sovietică. Omul nou cu multiplele sale preocupări stă în centrul literaturii realist-socialiste. Modelînd figuri ale acestui erou (arta scriitorilor sovietici se înrudește mult cu a sculptorului) prin profunda sa legătură cu viața, literatura oferă cititorului pe lingă bucuria lecturii, exemplul demn de urmat, pilda călăuzitoare în activitatea sa de fiecare zi.

Dintre cele mai recente creații ale scriitorilor sovietici au văzut lumina tiparului în traducere românească volumul al doilea din marele roman *Pămînt deștelenit* de Mihail Solohov, autorul grandioasei epopei a revoluției care este *Donul liniștit*, romanul *Bătălie în marș* al Galinei Nikolaeva, *Frații Erșov* de V. Kocetov și altele.

Davidov, Bahirev, Platon Timofeevici Erșov și fratele său Dmitri, Gorbaciov și alții în împrejurări caracteristice mediului în care își desfășoară activitatea ca activiști de partid, intelectuali, ca cetățeni ai Uniunii Sovietice, constituie figuri de eroi comuniști, gata oricînd să lupte cu dîrzenie, sacrificîndu-și chiar viața pentru apărarea societății noi, pentru triumful idealurilor comuniste. Afirmînd cu putere progresul și stîrpind din rădăcină tot ce împiedică mersul înainte spre comunism, scriitorii sovietici, prin eroii lor pozitivi, prin înfățișarea măiestrită a diverselor aspecte de viață constituie un exemplu de înaltă conștiință artistică. Universul tematic al literaturii sovietice cuprinde toate sectoarele vieții, toate problemele mari care frămîntă omul sovietic, făuritor al comunismului: munca și lupta pentru construcția desfășurată a comunismului, valorificarea pămînturilor deștelenite, zborurile cosmice-

*) Lenin despre cultură și artă, Buc., ESPLP, 1957, p. 54.

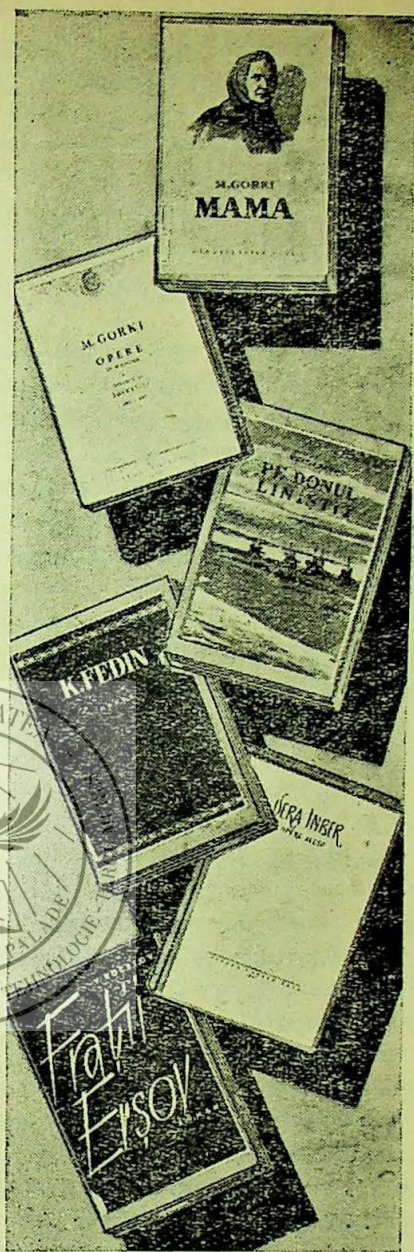
folosirea energiei atomice în scopuri pașnice, întrecerea pentru titlul de brigadă a muncii comuniste, descoperirile științifice care oferă omenirii noi perspective, lupta pentru pace și democrație. În toate aceste aspecte ale societății sovietice, scriitorul, ca de altfel toți ceilalți creatori din domeniul artei, descoperă sensurile majore, frumusețea muncii libere.

Călăuziți de aceeași concepție filozofică, concepția marxist-leninistă, scriitorii din țara noastră întrușchipează în operele lor marile prefaceri prin care trece poporul nostru, profunda transformare din conștiința oamenilor. În această uriașă muncă de construcție, însușirea experienței literaturii sovietice este una dintre cele mai de seamă preocupări ale scriitorilor noștri.

Conștiința de importanța pe care Partidul Muncitoresc Român le-o acordă, de misiunea pe care le-a încredințat-o de a crea opere valoroase, inspirate din faptele mărețe ale oamenilor muncii din țara noastră, scriitorii noștri învață de la scriitorii sovietici, a căror experiență reprezintă izbînda artei pusă în slujba celor mai nobile idealuri umane.

O bună parte a activității editoriale din țara noastră este consacrată traduceri în limba română și în limbile minorităților naționale a celor mai valorase opere din literatura sovietică. O mărturie a prețuirii de care se bucură acestea în rîndul oamenilor muncii sînt printre altele cele șapte ediții în care au apărut romanele *Mama* de Maxim Gorki și *Pămînt desțelenit* de M. Șolohov. Numai între anii 1949—1959 au apărut peste 3.000 de titluri din literatura rusă și sovietică într-un tiraj de peste 40 milioane exemplare. Seriiile de *Opere* și *Opere alese* din Gorki, Fedin, A. Tolstoi, Vera Inber, Pavlenko etc., cărora li se adaugă clasicii ruși, constituie mari succese editoriale.

Pentru anul 1961, proiectul planului nostru, al Editurii de Stat pentru Literatură și Artă prevede apariția a peste 40 de titluri din literatura sovietică, opere în bună parte inspirate din problemele pe care le ridică în fața oamenilor sovietici lupta și munca plină

de abnegație pentru marea operă de construire a comunismului. În paginile acestor cărți, cititorul va găsi imaginea viguroasă a omului sovietic. Proza, poezia, dramaturgia sovietică vor înfățișa multiplicitatea aspectelor de viață, cu procedee artistice mereu noi, rod al legăturii strînse cu viața.

Desfășurînd o intensă muncă de popularizare a literaturii sovietice, tradusă și tipărită

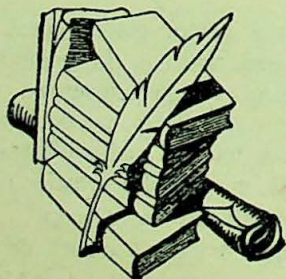
în țara noastră, în rîndurile celor mai diferite categorii de cititori, prin manifestări ca: simpoioane, consfătuiri, medalioane, concursuri, procese literare sau prin ample recenzii tipărite în vederea sprijinirii bibliotecarilor și librarilor, editurile noastre și Direcția Difuzării Cărții contribuie la popularizarea literaturii sovietice în lumea cititorilor și, implicit, la educarea comunistă a acestora.

Revoluția culturală a făcut ca toți oamenii muncii de la noi să vorbească astăzi familiar despre literatura sovietică, în paginile căreia s-au întilnit cu problemele vieții lor.

Astăzi cînd poporul nostru desfășoară o intensă activitate pentru traducerea în viață a mărețelor sarcini trasate de Congresul al III-lea al Partidului Muncitoresc Român, în vederea desăvîrșirii construirii socialismului în țara noastră, rolul și însemnătatea muncii editoriale cresc cu osebire.

Cea mai de seamă sarcină a sectorului editorial este tipărirea acelor lucrări care să ajute la traducerea în viață a politicii partidului în toate ramurile de activitate, cărți de certă valoare ideologică și literară, care să slujească construcției socialiste, educării oamenilor muncii din patria noastră, în spiritul patriotismului și internaționalismului proletar.

Tipărirea și difuzarea operelor sovietice — cel mai strălucit exemplu de oglindire multilaterală a omului —, fac parte din programul revoluției culturale în patria noastră. Literatura sovietică este însăși viața, viața poporului victorios care duce în Cosmos mesajul comunismului.

Cartea sovietică PE GLOB

— în cifre —

G. STOICESCU

Dezvoltarea impetuoasă a nivelului producției de carte sovietică și locul pe care-l ocupă U.R.S.S. în producția editorială mondială, a mers în pas cu giganticele transformări declanșate de Marea Revoluție Socialistă din Octombrie.

În timp ce în 1913 tirajul mediu al unei cărți nu depășea 3.300 exemplare revenind 62 exemplare la 100 de locuitori, în 1958 acesta ajunge la 18.500 revenind 556 exemplare la 100 de locuitori. În 1958 s-au tipărit în U.R.S.S. 64.000 titluri cu un tiraj total de peste 1,1 miliarde exemplare. Ținînd seama de faptul că producția mondială de carte, era în 1958 — potrivit datelor UNESCO de 323.000 titluri, producția sovietică de carte reprezintă 20% din cea mondială (la o populație de numai 7% din populația globului) ocupînd primul loc în lume și reprezentînd în 1958 mai mult decît producția editorială a Angliei (22.143 titluri), S.U.A. (13.462 titluri) și Franței (11.725 titluri) luată la un loc.

Tot astfel stau lucrurile și în ceea ce privește periodicele. Ultimele date privitoare la publicațiile periodice se referă la 1956 și indică 30.000 titluri din care 5.100 revin Uniunii Sovietice. Din acestea cele necotidiene reprezintă 4.729 titluri față de 3.500 editate în tot restul Europei.

Departa de a se limita la rezultatele obținute, pentru a ține pasul cu dezvoltarea rapidă a întregii vieți economice și culturale, constituind o parte integrantă a acestei dezvoltări, cartea sovietică va ajunge în 1965 la un tiraj de 779 exemplare la 100 de locuitori.

Important este nu numai procentul pe care îl reprezintă volumul producției editoriale sovietice. Este vorba și de faptul că producția editorială sovietică se răspindește din ce în ce mai larg în întreaga lume prin comerț și prin schimbul interbibliotecar. Astfel, Secția de schimb internațional a Bibliotecii de stat „V. I. Lenin” din Moscova, — centrul național de schimb al U.R.S.S. — a făcut în 1958 schimburi de publicații cu 71 de țări iar în 1959 cu 73. În 1959 au fost trimise prin schimb în străinătate 53.847 volume de cărți, 112.062 exemplare periodice, 1986 microfilme.

Răspîndirea cărții sovietice pe o scară din ce în ce mai largă în toate țările lumii poate fi urmărită deosebit de limpede prin analiza structurii și dinamicii datelor, referitoare la traduceri. Interesul crescînd pentru autorii ruși și sovietici, este ilustrat în primul rînd de numărul deosebit de mare al traducerilor din limba rusă, care reprezentau în 1957, 4.633 de titluri din totalul de 27.946 traduceri. Cifra este cu atît mai semnificativă dacă ținem seama de faptul că din limba franceză au fost traduse în 1957 doar 3.584 titluri. În 1958, din totalul de 30.000 de titluri traduse, aproximativ 5000 sînt traduse din limba rusă.

Experiența acumulată de U.R.S.S. în toate domeniile construcției economice și culturale constituie un ajutor prețios pentru oamenii muncii din țările sistemului socialist. De aceea în aceste țări se desfășoară o intensă muncă de traducere și răspîndire a cărții sovietice. În 1957, în Republica Populară Romînă au fost traduse din limba rusă 345 de titluri din totalul de 1089 traduceri, în Bulgaria 288 din 508, în Cehoslovacia 391 din 1254, în Polonia 240 din 790.

Deosebit de semnificative sînt datele privitoare la autorii cei mai frecvent traduși în diferite țări ale lumii. În 1955, în ordinea

numărului de traduceri, din primii 10 autori, 6 au fost ruși iar în 1957 din primii 5 autori, 3 au fost ruși.

Autorul cel mai tradus în toate limbile lumii este Vladimir Ilici Lenin. În 1958 „Index translationum” înregistrează 228 de traduceri din operele conducătorului proletariatului mondial. În țara noastră operele lui V. I. Lenin sînt editate în tiraje de masă, tipărindu-se pînă în prezent peste 5.100.000 de exemplare.

Operele clasicii literaturii ruse și ale scriitorilor sovietici sînt citite și iubite în întreaga lume. Printre autorii cei mai mult traduși se numără: *M. Gorki* (108 traduceri în 20 de țări în 1957; 161 traduceri în 1958), *L. N. Tolstoi*, (99 traduceri în 25 de țări în 1957; 102 traduceri în 1958), *F. M. Dostoievski* (83 traduceri în 23 de țări în 1957; 103 traduceri în 1958), *A. S. Pușkin* (47 traduceri în 16 țări în 1957; 49 traduceri în 1958), *A. N. Tolstoi* (44 traduceri în 12 țări în 1957; 38 traduceri în 1958), *A. P. Cehov* (41 traduceri în 15 țări în 1957; 57 traduceri în 1958), *I. S. Turgheniev* (41 traduceri în 15 țări în 1957; 60 traduceri în 1958), din operele lui *M. A. Șolohov* au apărut în 1958, 38 de traduceri.

În ultimii ani a crescut în mod considerabil interesul cercurilor științifice din occident față de lucrările sovietice din diferitele domenii ale științei și tehnicii. Acest lucru a determinat înființarea de centre și birouri de traduceri, secții speciale în biblioteci și în centrele de documentare. E semnificativ, pentru locul de frunte pe care îl ocupă astăzi știința sovietică, faptul că în S.U.A. se traduc cu regularitate suplimentele revistei „Soviet Journal of Atomic Energy” așa cum se traduc integral 80 de periodice sovietice. În Franța se traduc 400, în Anglia de asemenea se traduc cîteva sute de periodice sovietice.

Iată numai cîteva din cifrele care oglindesc uriașa dezvoltare pe care a cunoscut-o în anii de după Marea Revoluție Socialistă din Octombrie producția de carte în U.R.S.S. și prestigiul ei pe scara valorilor culturale mondiale.

CARTEA SOVIETICĂ

ÎN MUNCA ȘTIINȚIFICĂ ÎN UZINĂ ȘI PE OGOR

Înfățișată sub forma unor traduceri trunchiate, circulând asedea în condiții de ilegalitate, cartea sovietică și-a făcut primii prieteni în țara noastră încă înainte de 23 august 1944. Străpungând zidul gros al izolării și ignorării pe care trecutele regimuri din România au încercat să-l țeară la hotarul Țării Socialismului, cartea sovietică a adus cu sine speranța și încrederea în viitorul mai bun al poporului muncitor.

În anii de după Eliberarea României, cartea sovietică împărțind cultura și experiența țării care cea dintâi a făcut o orînduire lipsită de exploatare, a devenit prietena de nădejde a cititorilor din patria noastră.

Cărțile în paginile cărora trăiesc Vlasov și Pavel Korceaghin, Davidov și Vasili Tiorkin, care evocă jertfa eroică a lui Oleg Kosevici și a celorlalți membri ai Tinerei Gărzi, și-au câștigat pentru totdeauna prietenia și dragostea tuturor celor care le-au cunoscut.

Oglindă a teoriei și practicii celei mai înaintate, a științei și tehnicii care au apropiat atât de mult lumea contemporană de momentul zborului omului în Cosmos, cartea sovietică este un permanent îndrumător și sfătuitor al oamenilor muncii care lucrează în toate domeniile construcției socialiste din țara noastră.

Crește necontenit numărul publicațiilor sovietice în traducere sau original — în fondurile bibliotecilor de toate categoriile și odată cu aceasta sporește numărul celor care în uzină sau în institutele de cercetări, pe ogor sau în instituțiile de învățămînt își să rodească învățămintele aflate în aceste cărți.

Prezentăm cititorilor noștri în paginile care urmează, aspecte din insuflețita activitate de răspîndire a publicațiilor sovietice pe care o desfășoară bibliotecile.

BIBLIOTECA INSTITUTULUI DE STUDII ROMINO-SOVIETIC

Institutul de studii romino-sovietic duce o vastă activitate de informare a institutelor Academiei R.P.R., a institutelor de cercetări departamentale și a instituțiilor de învățămînt superior. În slujba acestora sarcini își desfășoară activitatea biblioteca ce funcționează în cadrul Institutului.

În colecția bibliotecii, — care numără aproape 200.000 de cărți și periodice — cititorii au la dispoziție un bogat material documentar sovietic din cele mai variate domenii ale științei și culturii. Din totalul

celor 2.500 periodice pe care le primește, 1900 sînt reviste în limba rusă. De altfel, o mare parte din activitatea de documentare a bibliotecii are în vedere periodicele ce apar în U.R.S.S. În afara periodicelor de interes general și de circulație mai largă, biblioteca Institutului primește cu regularitate lucrări (Trudî) ale Universităților din Tomsk, Petrozavodsk, Odessa, ale Institutului de matematică din Tbilisi, ale Institutului politehnic din Novocerkask și alte asemenea publicații științifice ce nu pot fi găsite în alte biblioteci din țară. 135 de instituții sovietice — printre care Biblioteca unională de Stat „V. I. Lenin“, Bibliotecile Academiei de

științe din Moscova și Kiev. Biblioteca fundamentală de științe sociale din Moscova ș.a. — trimite bibliotecii Institutului de studii româno-sovietic publicațiile lor.

Bogăția unui asemenea material este pusă în valoare pe numeroase căi, dintre care principala rămâne evident traducerea integrală sau selectivă de către Institut, a revistelor *Kommunist*, *Probleme de filozofie*, *Probleme de drept*, *Bibliografia sovietică*, a revistelor de referate în domeniul pedagogiei și psihologiei, chimiei, agronomiei, biologiei, medicinei, zootehniei etc. Cititorilor săi, biblioteca le pune la dispoziție traducerea sumarului unui mare număr de reviste științifice, iar la nevoie traducerea integrală a unui material.

Catalogul sistematic al articolelor din revistele sovietice, grupînd după conținut materialele de bază apărute în periodicele de specialitate din U.R.S.S., constituie un prețios instrument de informare pentru cercetători și ceilalți cititori ai bibliotecii, cu atât mai mult cu cît este singurul de acest gen și asemenea proporții în țara noastră.

La cererea institutelor Academiei R.P.R. și a altor solicitanți, biblioteca furnizează informații și diferite lucrări bibliografice pe teme științifice din cele mai diverse. În vederea unei cît mai largi utilizări a acestor materiale, ele sînt litografiate și apar în cadrul unor serii tematice ca: *Investițiile — baza creșterii ritmului reproducției lărgite*, *Despre principiul partinității în artă*, *Folosirea izotopilor radioactivi în științele biologice*, *Cultivarea porumbului siloz ș.a.* În același scop *Buletinul de informare științifică* editat de Institut, înregistrează trimestrial bibliografiile efectuate la cerere, semnalîndu-le astfel unor cercuri largi de instituții și persoane interesate.

UN CENTRU DE RĂSPINDIRE A EXPERIENȚEI SOVIETICE, BIBLIOTECA CENTRALĂ A.R.L.U.S.

La capătul a 15 ani de rodnică activitate pusă în slujba promovării cărții sovietice în cercurile cele mai largi ale cititorilor,

Sala de lectură a Bibliotecii centrale ARLUS

Biblioteca centrală A.R.L.U.S. se înfățișează ca o instituție modernă, bine înzestrată, bucurîndu-se de o frumoasă apreciere și popularitate în rîndurile tuturor celor care o folosesc.

Prin valorosul fond de publicații pe care și l-a constituit de-a lungul acestor ani care cuprinde în proporție de 70% lucrări sovietice, Biblioteca Centrală A.R.L.U.S. a devenit unul din cele mai importante centre de colecționare și difuzare, de documentare și popularizare a cărților și periodiceilor apărute în și despre U.R.S.S. Contractul cu C.L.D.C. și legăturile permanente de schimb pe care le întreține cu Biblioteca „Saltikov-Scedrin“ din Leningrad asigură primirea tuturor cărților mai importante care se tipăresc la Moscova și Leningrad. Prin intermediul Consiliului general A.R.L.U.S., biblioteca își îmbogățește fondul cu lucrări apărute pe teritoriul republicilor unionale.

Interesul mereu crescînd față de problemele științei și față de realizările tehnicii sovietice au determinat conducerea bibliotecii să achiziționeze un număr însemnat de publicații din aceste domenii. O bună parte din cei 5663 cititori cîți a înscris biblioteca pînă la finele trimestrului III consultă asemenea lucrări. Numeroase întreprinderi din Capitală și din țară desfășurînd larg acțiunea de îmbunătățire a procesului tehnologic

logic, de ridicare a nivelului tehnic al producției, solicită Bibliotecii Centrale A.R.L.U.S. cărți sovietice de specialitate. Preocupată să pună la punct producția de scule a întreprinderii, secția de construcții mecanice a Uzinelor „23 August” din Capitală a folosit în acest scop lucrările *Fabricația cușitelor de mortezat* de Matiușin și *Scule așchietoare* de Somancenco pe care le-a obținut de la Biblioteca A.R.L.U.S. Uzinele mecanice din Tr. Severin recurg și ele foarte des la ajutorul acestei biblioteci. Nu demult, biblioteca le-a expedit *Organizarea și planificarea întreprinderilor de construcții navale* de A. M. Ceinokov și *Dirijarea instalațiilor energetice pe nave* de P. I. Buhteev și A. Kondrasov.

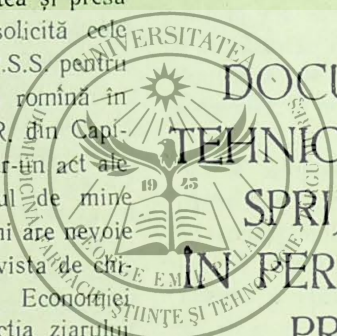
Cererile de împrumut pe care le primește biblioteca sînt din cele mai variate domenii, dar toate au ca obiect comun cartea și presa sovietică. Editurile bucureștene solicită cele mai recente lucrări apărute în U.R.S.S. pentru a le traduce și publica în limba română în timp ce Teatrul Muncitoresc C.F.R. din Capitală ar dori să primească piese într-un act ale dramaturgilor sovietici. Institutul de mine „Gh. Gheorghiu-Dej” din Petroșani are nevoie de *Jurnal analiticeskoi himii* (Revista de chimie analitică), iar Ministerul Economiei Forestiere se interesează de colecția ziarului „Moldova socialistă” ce apare în R.S.S. Moldovenească. Niciuna din aceste cereri nu rămîne nerezolvată. Ba mai mult. Adesea lucrătorii Bibliotecii Centrale A.R.L.U.S. consideră necesar să informeze anumite instituții, întreprinderi sau persoane precum și Consiliile raionale A.R.L.U.S. în legătură cu achiziționarea unor lucrări sovietice noi, care le-ar putea interesa.

Serviciul de documentare și îndrumare al bibliotecii se străduiește să elaboreze și să pună la dispoziția cititorilor un ansamblu de instrumente de informare cit mai complet și mai exact. Incepînd cu modestele liste de recomandare care prezintă cititorilor principalele cărți legate de evenimente și personalități din calendarul sovietic și prin complexul sistem de cataloage pe care l-a creat, bi-

blioteca urmărește să sistematizeze și să recomande cititorilor — înlesnindu-le totodată folosirea — publicațiile primite din U.R.S.S. și a altor lucrări valoroase. În afara obișnuitelor cataloage alfabetic și sistematic, cei 300 cititori care frecventează în medie zilnic Biblioteca Centrală A.R.L.U.S. pot consulta catalogul republicilor unionale din U.R.S.S., un interesant fișier al portretelor și reproducerilor de artă apărute în cărți și periodice și un fișier al relațiilor R.P.R. cu străinătatea în cadrul căruia locul principal este rezervat legăturilor romîno-sovietice.

Toate acestea îndreptățesc cum nu se poate mai bine prețuirea pe care cei mai devotați cititori ai bibliotecii o dau acestei instituții.

W. A.

DOCUMENTAREA TEHNICĂ SOVIETICĂ, SPRIJIN PREȚIOS ÎN PERFEȚIONAREA PRODUCȚIEI

La uzinele „Klement Gottwald”

P. IANCULESCU

În opera de construire a socialismului în țara noastră, partidul și guvernul, aplicînd cu consecvență învățătura leninistă despre industrializarea socialistă, au creat și dezvoltat o puternică industrie grea, cu noi ramuri inexistente în trecut.

Una dintre ramurile noi, este industria de mașini și aparataj electrotehnic care a adus o importantă contribuție la realizarea cu un an mai devreme a sarcinilor planului de 10 ani pentru electrificarea țării. În cadrul acestor ramuri, pe locul fostului atelier ASAM din capitală care executa reparații de avioane. 20

auat ființă în anul 1949 întreprinderea de mașini electrice „Klement Gottwald“. Aici a început să se producă pentru prima dată în țara noastră motoare asincrone normale și motoare electrice antigrizuloase cu puteri cuprinse între 3—100 kW, generatoare de la 2,1 kW la 30 kVA, utilaje electrice ș.a.

În dezvoltarea progresului tehnic în această întreprindere, în introducerea tehnicii noi, în obținerea unor produse de calitate cu caracteristici tehnice și funcționale la nivelul tehnicii mondiale, de un neprețuit ajutor a fost și este literatura tehnică sovietică de specialitate. Documentația cea mai bogată și accesibilă întregii mase de ingineri, tehnicieni și muncitori de la „Klement Gottwald“, o constituie lucrările tehnice scrise de specialiști sovietici, existente în biblioteca tehnică a întreprinderii, lucrări care reprezintă peste 40% din cele peste 10.000 volume și peste 2.000 colecții de reviste.

Sarcinile de răspundere puse în fața întreprinderii de directivele celui de-al III-lea Congres al P.M.R. în cadrul planului de șase ani ca și de hotărârea partidului și guvernului privind ridicarea nivelului tehnic al producției, nu pot fi realizate decât prin lărgă participare a cadrelor tehnice și a muncitorilor la dezvoltarea continuă a progresului tehnic, la introducerea noului în proiectarea și execuția produselor, în continua lor perfecționare.

Lucrări ca *Tehnologia mașinilor electrice* de Maskovski, *Tehnologia construirii mașinilor de Kașirin*, *Tehnologia metalelor* de A. N. Golidin — ne informează ing. N. Ionescu, tehnolog șef, — sînt lucrări de bază de care ne folosim în construcția mașinilor electrice. De exemplu — continuă interlocutorul nostru — în construcția colectoarelor pentru mașinile electrice de curent continuu, se lucra empiric, ne bazam numai pe experiență și rutină, ceea ce avea ca rezultat o calitate slabă a acestora și o productivitate redusă. Studiind lucrarea *Tehnologia mașinilor electrice* de Maskovski, am organizat pe baze tehnico-științifice un flux tehnologic bine pus la punct, ceea ce s-a reflectat pozitiv asupra calității (omogenitate, durată mare de funcționare, aspect plăcut), și creșterii productivității muncii, în medie, cu 20%.

O problemă de mare importanță în obținerea unor reperi ștanțate de bună calitate o constituie duritatea oțelului sculelor de matrițat. Dacă duritatea nu este cea indicată, pe lângă obținerea unor piese necorespunzătoare, se ridică și consumul de scule, scumpind astfel prețul de cost al reperelor respective și al mașinii electrice în ansamblu. Ocupindu-se de găsirea unei metode care să permită obținerea de durități optime la oțelurile sculelor în raport cu grosimea materialului supus operației de matrițare, ing. C. Galea și tehn. Ion Cotoșman au studiat lucrările *Metalurgia fizică* de A. P. Guliaev și *Tratamentul termic al oțelului* de I. D. Kontorovici, unde au găsit curbele de încălzire care îi interesau. Cunoașterea curbelor de temperatură — ne-a declarat ing. C. Galea — ne ajută la obținerea durității optime a oțelului de scule în funcție de grosimea și calitatea materialului ce urmează a fi ștanțat cu scule tratate termic după aceste curbe. Procedînd în acest mod, noi am dat o bază științifică tratamentului termic al sculelor, obținînd scule de calitate, cu o mare durată de utilizare, realizînd totodată economii de metal.

În elaborarea concepției de proiectare a generatoarelor de 4 KVA cu tensiune stabilizată — ne-a relatat ing. N. Bunea, adjunct al constructorului șef, — de un neprețuit ajutor ne-au fost lucrările *Mașini sincrone cu redresoare semiconductoare* de Iudiski S. B. și *Funcționarea redresoarelor semiconductoare în circuite de comandă* de Komar G.V.

Introducerea tratamentului termic prin c.i.f. (călirea prin curenți de înaltă frecvență) dat fiind avantajele tehnico-economice pe care le prezintă își găsește o aplicabilitate tot mai largă în întreprinderile din țara noastră. Tocmai în acest scop, întreprinderea „Klement Gottwald“ produce generatoare de 8.000 Hz. În construcția acestor generatoare, au fost folosite din plin lucrările *Generatoare pentru încălzire de înaltă frecvență* de Jerjerin R. P. și *Metale și aliaje electrotehnice* de A. S. Zaimovski și V. V. Usov.

Calculul motoarelor electrice cu doi poli, nu era suficient de exact în anumite părți — ne-a informat ing. Al. Berberianu — fapt ce avea ca urmare o funcționare greoaie a acestora, consum ridicat la lubrefianți și mai ales un consum specific de metal exagerat de mare. Studiind lucrarea *Mașini electrice* de Sergheev P. N. — continuă interlocutorul nostru — ne-am însușit o serie de formule de calcul nou, pe care folosindu-le am obținut un motor de calitate superioară, cu o funcționare perfectă, precum și importante economii de fontă, tablă silicioasă și cupru ca rezultat al reducerii simțitoare a gabariturii acestuia.

Găsind forme cât mai variate de popularizare a cărții tehnice sovietice (informări în secții asupra ultimelor lucrări intrate în bibliotecă, anunțuri la stația de radioficare, articole în ziarul de întreprindere „Dinamul”, biblioteci mobile în secții, munca de la om la om), colectivul bibliotecii a reușit să trezească interesul și să atragă la studierea cărții sovietice un mare număr de cititori din rândul muncitorilor, maștrilor și tehnicienilor. Astfel, muncitorul matrițier Ion Răsan prin citirea lucrării *Lăcătușul de precizie* de Sobolev, P. N., *Tehnologia ștanțării la rece* de Zubțov, E. M. ș.a. a obținut produse de calitate și a sporit simțitor productivitatea muncii. Maistrul Ion Cotoșman de la atelierul de turnătorie și tratament termic documentându-se din cărțile *Tratamentul termic al oțelului și fontei* de Kontorovici, E. I.

și *Turnarea centrifugală* de Voropaev, a realizat scule de ștanțat de calitate superioară și produse cu caracteristici superioare, concomitent cu realizarea de importante economii de manoperă și materiale.

Tehnicianul C. Niculescu, din cadrul serviciului tehnolog șef, studiind o serie de cărți cum sînt *Tehnologia ștanțării la rece* de Zubțov, E. M., *Transformatori de frecvență joasă* de Țikin, *Ștanțarea tablei* de Mescerin, T. V., ș.a. și-a ridicat nivelul profesional, ceea ce s-a oglindit în îmbunătățirea lucrărilor de proiectare.

Organizarea mai rațională a muncii și obținerea de economii de manoperă și materiale de către muncitoarea Maria Mihăilescu, este și rezultatul studiului lucrărilor *Normarea în atelierul mecanic* de Sergheev și *Normarea tehnică* de Rakonov.

Printre cei mai activi cititori ai cărții tehnice sovietice se numără și muncitorii: Ion Lețu, Al. Legheanu, Gh. Dăescu, Florea Dinuță, A. Cochințu, maistrul Robert Panati, tehnicianul Stan Constantin și mulți alții. Peste 30 de reviste sovietice, la care este abonată întreprinderea cum sînt: *Electricestvo*, *Vestnik Mașinostroenia*, *Vestnik Electropromišlenosti*, *Stanki i instrument*, *Mehanizacia i avtomatizacia proizvodstva*, *Litinoe proizvodstvo*, *Svarcinoe proizvodstvo*, *Promišlenno Energhetika*, *Electriceskia i teplovoznaia teaga*, *Energhetika etc.*, sînt consultate de un mare număr de muncitori și tehnicieni care cunosc limba rusă.

Ing. Șaler Justin (dreapta) și Matei Ilie, modelier, (stînga) studiind în Biblioteca tehnică a uzinelor „Klement Gottwald”, literatură sovietică de specialitate în vederea realizării unor noi inovații.

Cartea sovietică, prezentind valoroasa experiență a constructorilor comunismului, într-un limbaj ușor de înțeles, a devenit un prieten drag de nedespărțit al cadrelor tehnice și muncitorilor de la întreprinderea

„Klement Gottwald“. Ea va ajuta colectivul acestei întreprinderi să obțină succese din ce în ce mai mari în lupta pentru îndeplinirea sarcinilor de plan, perfecționarea și ridicarea nivelului tehnic al producției.

CARTEA SOVIETICĂ - AJUTOR PREȚIOS ÎN MUNCĂ

Azi nimeni nu se mai miră când aude vorbind despre cărți, pe un țăran oarecare, pe un muncitor, pe un miner, sau pe vreun pescar. Nu se mai miră nimeni, pentru că desfășurarea impetuoasă a revoluției socialiste în țara noastră a făcut să pătrundă cartea pînă în cele mai îndepărtate colțuri ale Republicii. Cartea a devenit unul din prietenii apropiați ai poporului nostru muncitor, în special cartea sovietică, chințesentă a celei mai înaintate experiențe de viață și muncă, cartea cu cei mai minunați eroi, cu cele mai înaintate metode de lucru.

În plin Bărăgan, în satul care poartă numele unui mare cărturar român George Lazăr — am întilnit roadele minunate ale muncii duse cu avînt și însuflețire, după metode noi, după îndrumările cărții, după experiența colhoznicilor sovietici. Este un sat cu specific cerealier, dar gospodarii harnici de aici, au făcut să înflorească livezi de pomi fructiferi, viță nobilă, să se dezvolte stupii de albine, să crească cirezi bogate de vaci, turme de oi și porci. Gospodăria colectivă, care și-a sărbătorit de curînd 10 ani de la înființare, numără azi 960 de familii și are un fond de bază de 4 milioane lei.

Biblioteca din sat este lăcașul de cultură de unde cartea pleacă la țăranii muncitori din gospodăria agricolă colectivă „Maxim Gorki“. În fondul de cărți, care numără aproape 6.500 volume, lucrările de agrotehnică sovietică ocupă un loc de frunte. Chiar în rafturile de la intrare, îmbiind parcă pe cititori la lectură și studiu, întilnești titlu-

ri: F. E. Pușin și V. A. Feodorov *Mașini și aparate pentru combaterea dăunătorilor și bolilor plantelor*, T. P. Protasenia și P. V. Maraev *Fiziopatologia și anatomia patologică a animalelor domestice*, K. A. Timiriazev *Viața plantelor*, V. I. Iuriev și alții *Ameliorarea și producerea semințelor de plante agricole*.

În rafturile alăturate, numeroase altele cărți sovietice: E. S. Oslikovskaia *Metode de popularizare a realizărilor științei și experienței înaintate*, M. O. Kosven *Introducerea în istoria culturii primitive*, edițiile de opere complete și alese din Gorki, Tolstoi, Fedin etc.

Acste cărți și încă multe altele, sînt cerute și citite de cei 550 de cititori cîți are inserși biblioteca. Răsfoind fișele de cititor, am întilnit mulți țărani muncitori care se informează cu regularitate asupra ultimelor noutăți și care aplică la locul lor de muncă minunata experiență a cărților sovietice. Pe fișa cititorului Năstase Alexandru, țăran colectivist, figurează un număr impresionant de cărți, majoritatea agrotehnice, despre pomicultură și viticultură, precum și cărți de știință popularizată și literatură. Am dorit să cunosc acest om și împreună cu tov. bibliotecară Matei Teodora, ne-am îndreptat spre casa lui. Roadele lecturilor sale bogate ne-au întîmpinat încă din grădină. Aici, tov. Năstase, făcuse adevărate obiecte de artă din pomii roditori. După indicațiile cărților sovietice luate de la bibliotecă, merii, perii și gutuii luaseră niște forme perfect simetrice și totodată grațioase. „Astea sînt tăieri artistice ale pomilor roditori — ne in-

formează gazda, le-am făcut cum scrie la carte și uite ce frumos au ieșit". Intr-adevăr erau minunați, ca niște candelabre uriașe. Mîndru de ceea ce a realizat, tov. Năstase a pornit să ne arate biblioteca lui personală. Ne-a povestit că toată viața lui i-a plăcut foarte mult să citească, și întotdeauna găsește în cărți un sfat bun și de nădejde; mai ales în ultimii ani, această pasiune a sa a putut fi satisfăcută pe deplin. Ultima carte pe care o citește este *Bătălie în marș* de G. Nicolaeva. La gospodăria agricolă colectivă, din satul „Gheorghe Lazăr” sînt mulți colectiviști care au biblioteci personale: Tugui Gh., Mirișescu Constantin, Mircea Nișu, Voinescu Romul. Printre cărțile cumpărate sînt: M. Șolohov *Pămînt desțelenit*, B. Lavreniev *Al 41-lea*, M. Saghinian *Mess-Mend*. De asemenea, tot la gospodăria agricolă colectivă există un colț roșu cu cca. 200 de cărți care servesc drept îndreptar pentru munca de zi cu zi a țăranilor muncitori.

Dar cea mai mare bucurie, ca nou venit în sat, o simți cînd vizitezi gospodăria colectivă. Construcții noi de grajduri, maternitate pentru scroafe, silozuri noi și în special freamătul unei munci pline de entuziasm pentru a spori belșugul tuturilor. Am întîlnit aici pe tov. brigadier Rugină Nicolae, care ne-a vorbit despre munca de câmp. Gospodăria a obținut anul acesta recolte mari, ca de exemplu: peste 5000 kg porumb dublu hibrid la ha, 1800 kg grîu la ha, 2000 kg floarea-soarelui la ha. Pentru obținerea acestor recolte colectiviștii au muncit cu elan și au aplicat în munca lor experiența înaintată a colhozurilor sovietice. Tov. Rugină a fost anul trecut în Uniunea Sovietică, a vizitat Moscova și colhozul Vinița. Intors în satul său, a vorbit oamenilor despre cele văzute în Țara Socia-

lismului victorios și au pornit împreună să pună în practică și la gospodăria lor, acele noi metode de lucru.

După modelul colhoznicilor sovietici, țăranii din satul Gheorghe Lazăr și-au dezvoltat șeptelul de animale. De asemenea însămițind la ha 190—200 kg și folosind diferite îngrășăminte, pe loturile experimentale au obținut 2300 kg grîu la ha. „Intotdeauna cînd se ivește vreo piedică în muncă — ne spune tov. Andrei Nicolae, președintele gospodăriei — noi folosim drept ajutor sfaturile din cărți”. In special acum, sînt foarte des cerute cărți despre porumbul hibrid și soiuri noi de grîu pe care le experimentează gospodăria, și care necesită o agrotehnică specială.

„Experiența sovietică ne este de mare ajutor” această frază am auzit-o la toți oamenii care muncesc în gospodărie și cu care am stat de vorbă.

De aceea și la biblioteca din sat, la căminul cultural, la cele 15 cercuri de citit și 13 biblioteci de casă, popularizarea cărții sovietice este sarcina de frunte. De cînd la căminul cultural, tov. Matei a recenzat cartea *Pămînt desțelenit* de Mihail Șolohov.

În cinstea Lunii prieteniei romîno-sovietice, la căminul cultural se vor organiza un frumos festival artistic, seri literare, citiri în colectiv etc.

Colectiviștii care și-au ales drept denu-mire pentru gospodăria lor, numele unuia din cei mai mari scriitori ai lumii, — întemeietorul literaturii realist-socialiste „Maxim Gorki” — au dovedit că știu să prețuiască slova cărții, că știu s-o folosească atunci cînd în fața lor se ridică diferite probleme și dintre toate cărțile, cele sovietice se bucură de prețuirea și cinstea cea mai mare.

Am învățat în U.R.S.S.

Am cunoscut minunatul popor sovietic

Au trecut 10 ani de când mă aflu în trenul ce mă ducea împreună cu numeroși studenți și studente, spre Moscova la învățătură.

Acum 10 ani...— când rostești aceste cuvinte ai impresia că totul s-a întâmplat de mult și totuși simt că parcă totul este recent. Și acum îmi zvîcnește inima cu putere când îmi reamintesc cu ce emoție și bucurie așteptam clipa când voi vedea orașul drag — Moscova. Imi sînt încă vii în memorie primele zile și primele luni cînd cutreeram plină de curiozitate cartierele capitalei. Doream să cunosc totul, să văd totul. Stăteam nemișcată cu respirația tăiată în fața Mausoleului, admiram încîntată zidurile Kremlinului. Zile întregi admiram la Galeriele Tretiakov capodoperele marilor pictori.

Zilele treceau una după alta și îndrăgeam tot mai mult pe oamenii sovietici, pe bunele și ospitalierele mele gazde. Pretutîndeni pe unde am umblat, Moscova, Gorki, Rostov, Minsk, eram întîmpinată cu dragoste. Colegele mele sovietice stăteau cu mine timp îndelungat ajutîndu-mă să învăț limba rusă. Era greu să dai examen într-o limbă pe care n-o cunoșteai de mai înainte. Mulțumită atenției și ajutorului preseverent dat de colegele mele am reușit să pătrund, relativ în scurt timp, tainele limbii ruse.

Institutul de biblioteconomie, secția bibliotecii pentru copii, este așezat într-un loc pitoresc, la 25 km. de Moscova în mijlocul unei păduri de mesteacăn, în apropierea canalului Moscova-Volga. În acest Institut am auzit

lecțiile unor mari specialiști în domeniul biblioteconomiei ca: Ambarțumian, Klenov, Deniseev, etc. Acești profesori au căutat să formeze din noi nu „șoareci de bibliotecă” ci propagandiști entuziaști ai cărții și educatori ai maselor. Impărtășindu-ne cele mai valoroase metode în munca cu cititorii, ei au reușit să ne facă să îndrăgim nobila meserie de bibliotecar. Studiînd la secția de copii am avut prilejul să învăț o serie de lucruri folositoare privind educația preșcolarilor și școlarilor în bibliotecă.

În timpul practicii la diferite unități, la început în Moscova la biblioteca orașenească „Krupskaia”, apoi în bibliotecile orașenești și regionale din Rostov și Gorki mi-am dat seama cît de mare este aportul acestui gen de bibliotecă în educarea tinerei generații.

Bibliotecarii din aceste biblioteci sînt specialiști în meseria lor. Unii dintre ei au o vechime de peste douăzeci de ani în această muncă.

Fiecare dintre ei a înțeles adevăratul sens al cuvintelor Krupskaiei că bibliotecarul dintr-o bibliotecă de copii nu trebuie să fie numai un simplu distribuitor de cărți ci este necesar ca el să fie un bun pedagog, să educe zilnic pe fiecare copil care frecventează biblioteca.

Copiii sînt diferiți în privința caracterului, obiceiurilor și conduitei. Aceasta se reflectă clar și în lectura lor. Unii citesc cu atenție și rețin cele relatate într-o carte sau alta. Alții răsfoiesc superficial volumul și uită cu

uşurinţă ce au citit. Bibliotecarul trebuie să folosească metodele cele mai potrivite în funcţie de particularităţile fiecărui copil cititor.

De la bibliotecarii sovietici am învăţat să cuceresc în primul rând sufletul copilului şi să-l determin să aibă încredere în mine. Am învăţat să văd în fiecare din micii cititori un viitor constructor al vieţii noi, care trebuie călăuzit şi îndrumat cu multă dragoste.

În filiala pentru copii a Bibliotecii Centrale de Stat unde lucrez în prezent caut să aplic tot ce am învăţat ani de-a rândul în Institutul de biblioteconomie din Moscova şi în bibliotecile din Uniunea Sovietică.

Unitatea noastră funcţionează de un an de zile. Copiii din Capitală au început să frecventeze cu mult interes încă din primele zile biblioteca noastră. Cele trei săli de lectură existente sînt amenajate corespunzător particularităţilor vârstei fiecărei categorii de cititori.

Preşcolărilor li s-a destinat o sală cu mobilier special unde găsesc cărţi, pliante cu poze atractive şi jucării. Acestor cititori

„pitici“ li se povestesc sau li se citesc cele mai frumoase basme. Şcolarii din clasele I—IV au ca şi cei din clasele V—VII sala lor specială.

Pentru a uşura alegerea cărţilor după dorinţă s-au creat diferite tipuri de cataloage după vîrstă :

— catalog tematic cu fişe ilustrate şi fişe fotografiate pentru clasele I—IV

— catalog tematic cu fişe internaţionale şi fişe divizionare ilustrate pentru clasele V—VII

— catalog alfabetic pentru clasele V—VII. Folosind experienţa bibliotecilor sovietice, pentru copii am organizat o serie de manifestări de masă : concursuri literare, matinee şi seri de basme, recenzii şi prezentări de cărţi.

Atît eu cît şi ceilalţi bibliotecari de la filiala pentru copii facem tot posibilul pentru a ridica nivelul muncii cu cititorii copii la înălţimea bogatei experienţe a bibliotecilor sovietice.

ELVIRA POPP

Şefa filialei pentru copii a B.C.S.

Prietenie adevărată

Am primit o scrisoare... E din Uniunea Sovietică. E ca un cîntec de dragoste închinat vieţii, tinereţii, prieteniei. Ina, prietena mea cea mai dragă, cea care, timp de patru ani cît am fost studentă, mi-a fost ca o soră, îmi scrie despre viaţa ei, despre munca ei, şi din aceste cuvinte emană, parcă, suflul larg al depărtărilor. Ina e acum profesoară într-un oraşel, Kirilov, din regiunea Vologodsc, la o şcoală tehnică de bibliotecari, are şi doi copilaşi cîrni şi blonzi ca şi ea. Munca o pasionează.

Cîtă depărtare e între noi! Şi totuşi, ce aproape ne simţim una de alta. Prin ea i-am cunoscut şi îndrăgit ţara şi prin mine, ea a cunoscut şi îndrăgit ţara noastră cu munţii Carpaţi şi bătrînul oraş dunărean în care am văzut lumina zilei şi-n care trăiesc şi muncesc.

Îmi amintesc, ca şi cum ar fi fost ieri, cu toate că au trecut şapte ani, zilele în

care am cunoscut-o pe ea şi pe celelalte colegi sovietice şi în care s-a legat prietenia noastră. Era în toamna lui 1953. Sosissem la Moscova şi fusesem repartizată la Institutul de biblioteconomie. Acum îmi repropşam fiecare neatenţie de la ora de limba rusă pe cînd eram elevă. Dacă n-ar fi fost Ina şi celelalte colegi, cu greu aş fi învins greutăţile inerente oricărui început. Ele au pus la cale un plan de luptă... împotriva neştiinţei mele, plan care urmărea ca într-un an de zile să învăţ limba rusă astfel, ca să-mi pot da primele examene. Şi minune a prieteniei adevărate, sincere, curate, a acelei prietenii care uneşte pe viaţă o inimă de alta, — planul s-a realizat. Cum a fost posibil? Prin o mie şi una de mărunte sacrificii, pe care prietenele mele, în nobleţea lor sufletească, căutau să le acopere, să le dea cel mai simplu înţeles, dar pe care eu le vedeam, le simţeam. Prietenia lor ni-a

dat curaj și încredere în propriile mele forțe, m-a făcut să înțeleg și să îndrăgesc caracterul simplu, cinstit al omului sovietic. Am învățat să prețuiesc omul, nu pentru calitățile sale exterioare, ci pentru înaltele sale însușiri morale.

Patru ani de studii la Moscova au trecut ca prin vis, dar au lăsat în inima și conștiința mea amintiri de neșters.

Astăzi sînt bibliotecară. Meseria aceasta am îndrăgit-o acolo, între minunații bibliotecari sovietici, în Institutul de biblioteconomie, în Biblioteca „V. I. Lenin”, Biblioteca istorică, Biblioteca raională „Dobroliubov” sau biblioteca sătească din Busino (nu departe de Institut), unde am făcut practică. Acolo am înțeles măreția misiunii noastre, a bibliotecarilor, aceea de a dezvolta în om tot ce este mai bun, mai luminos, de a-i arăta calea spre viitor, folosindu-ne de comoara cărților.

În munca mea de fiecare zi mă străduiesc să urmez pilda bibliotecarilor sovietici, să arăt bibliotecarilor din regiunea noastră metodele cele mai bune, de formare a gustului pentru lectură al cititorilor, prin recomandarea celor mai valoroase cărți, prin îmbinarea armonioasă a celor mai variate forme de muncă.

Noi, bibliotecarii trebuie să fim un sprijin de nădejde al partidului nostru în realizarea mărețelor sarcini trasate de cel de-al III-lea Congres al partidului, pentru desăvîrșirea construirii socialismului, pentru o viață fericită, după cum bibliotecarii sovietici sînt entuziaști constructori ai comunismului, visul de aur al omenirii.

CONSTANȚA BADIC

bibliotecară șefă la Biblioteca regională Galați

Caldă recunoștință

Anii petrecuți la Moscova, rămîn pentru noi studenții care am avut marea fericire să studiem în patria sovietică anii cei mai rodnici și mai frumoși din viața noastră. Ei ne-au înarmat cu multe cunoștințe teoretice și practice necesare pentru a deveni activi luptători pe tărîmul cultural.

Învățînd în Institutul de biblioteconomie din Moscova timp de patru ani, am avut posibilitatea să vizitez și să fac practică în diferite categorii de biblioteci — Biblioteca de Stat a URSS, „V. I. Lenin” Biblioteca publică istorică a RSFSR din Moscova, Biblioteca regională din Gorki, Biblioteca raională din Hiruki, Biblioteca regională din Moscova, în biblioteci orășenești și sătești.

Ce m-a impresionat în mod deosebit la toate bibliotecile vizitate era organizarea servirii cititorilor, disciplina și curățenia ce domneau în servicii și în sălile de lectură, harnicele colective de bibliotecari și bibliografi care nu prețuiau energie și muncă pentru a ridica la un înalt nivel activitatea bibliotecilor respective — pentru ca aceste biblioteci să fie adevărate focare de cultură.

Fiecare bibliotecă își organiza astfel activitatea încît să creeze toate condițiile pentru lectură, pentru a ajuta pe fiecare cititor în parte, alit în activitatea de producție cit și în lărgirea orizontului de cultură generală, oferindu-i întotdeauna cartea necesară.

Impresionant mi s-a părut și faptul că activitatea bibliotecilor nu se rezumă nici pe departe numai la servirea cititorilor în sala de lectură și la secția de împrumut — în fiecare bibliotecă se organizau dese și variate manifestări de masă — consfătuiri cu cititorii, pe teme foarte actuale, expoziții de cărți, expuneri bibliografice, bibliografii, planuri de lectură individuale.

În Biblioteca regională din Gorki, în secția de împrumut, servirea cititorilor se făcea la trei mese, pe categorii de cititori. La fiecare masă lucra cîte un bibliotecar priceput și cu o bogată experiență, grupele de cititori fiind următoarele: grupa de specialiști-ingineri, medici, agronomi, profesori, grupa pensionari-casnice, grupa de tineret muncitor și școlar (de la 15 ani în

sus). Indrumarea lecturii cititorilor se făcea planificat. Lectura fiecărui cititor era urmărită de bibliotecar, stabilindu-se anumite concluzii și luându-se măsuri generale pentru diferite grupe, ținându-se seamă de interesele acestora. Astfel se organizau consfătuiri în jurul cărților preferate de o anumită grupă, se întocmeau planuri de lectură pentru o anumită categorie de cititori. Între cititori și bibliotecari se lega o prietenie și o înțelegere care dura ani de zile, bibliotecarul fiind sfătuitorul cititorului, uneori, nu numai în domeniul lecturii.

Biblioteca de Stat a URSS „V. I. Lenin” impresionează prin măreția și gigantica ei activitate. Acest monument cultural te uimește prin multilateralitatea sa activitate culturală și științifică, prin bogăția fondurilor sale.

Împlinind 100 de ani de activitate, această bibliotecă decorată cu Ordinul Lenin, a ajuns să fie cunoscută și prețuită în toate colțurile lumii.

Cunoștințele teoretice și practice obținute în anii de studii la Moscova, caut să le aplic în munca mea zilnică.

Vreau să exprim pe această cale recunoștința mea fierbinte cadrelor didactice și administrative ale Institutului de biblioteconomie din Moscova, colegilor mei sovietici, bibliotecarilor și bibliografilor care m-au ajutat și îndrumat, care mi-au fost prieteni adevărați, în acești ani.

EMILIA CARABA BOICU
Bibliotecar principal la
Biblioteca Centrală de Stat

NE SCRIM CITITORII

Pentru o mai bună deslășuire a concursului bienal Biblioteca în slujba construcției socialiste“.

diferitele biblioteci ale raionului Luduș,

Biblioteca noastră a organizat seminarul raional cu toți bibliotecarii din raion și schimburi de experiență la bibliotecile comunale Zaul de Cimpie și Iernut. În felul acesta s-au putut analiza rezultatele muncii cu cartea în experiența lor învățând și altele.

În tot raionul nostru se folosește pe o scară largă colportajul de cărți care duce la o creștere însemnată a numărului de cititori și a cărților citite. În mod deosebit se popularizează cărțile social-politice, tehnice, agrotehnice, de popularizare a științei și opere beletristice realist-socialiste, prevăzute în regulamentul concursului.

Munca de îndrumare a lecturii cititorilor a fost orientată în scopul sprijinirii îndeplinirii sarcinilor ce revin oamenilor muncii din raionul nostru în lumina sarcinilor trasate de Congresul al III-lea al partidului. Cărți adecvate specificului localității unde activează biblioteca, pătrund tot mai mult în rîndurile celor ce muncesc. Pentru aceasta, cu ocazia colportajului de cărți se urmăresc preferințele cititorului, orientîndu-se după preocupările la locul de muncă.

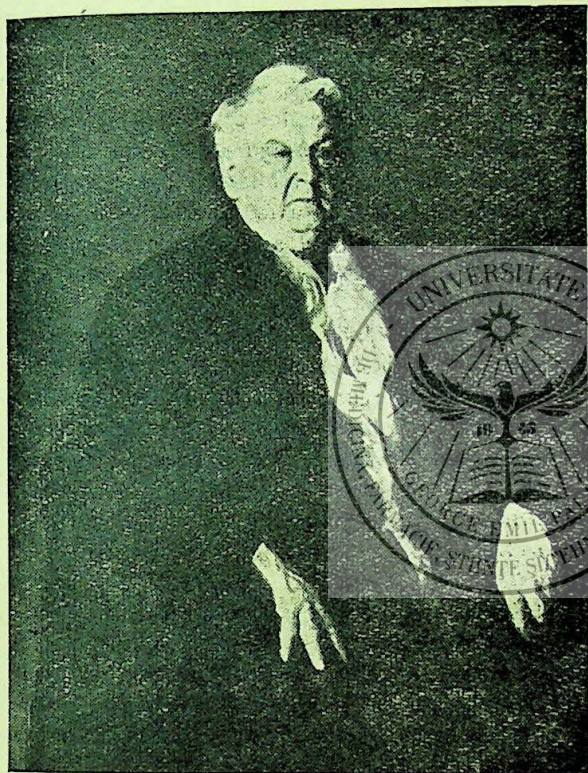
În cadrul concursului bienal, Biblioteca raională Luduș și-a intensificat munca de îndrumare și control (deși colectivul bibliotecii este format numai din două persoane). Bibliotecilor comunale slab organizate li s-au dat un sprijin deosebit, reușindu-se să fie aduse la nivelul celorlalte biblioteci din raza raionului. În mod deosebit a fost sprijinită biblioteca comunală din Singer, care la sfîrșitul trimestrului I a înscris numai 195 cititori. La sfîrșitul trimestrului II numărul cititorilor la această bibliotecă s-a ridicat la 823. La rîndul lor și bibliotecarii comunali îndrumează bibliotecile satești din raza lor de activitate. Munca de îndrumare și control la sate nu se face întîmplător ci pe baza studierii situației din raion, dîndu-se ajutor în primul rînd bibliotecilor care au nevoie de mai mult sprijin.

GABUDEANU AURELIA și NASIU DOINA
biblioteca raională Luduș, regiunea Cluj

MIHAIL SADOVEANU

LA 80 DE ANI

G. IVAȘCU

Pictură de CORNELIU BABA

istoria e făcută nu numai din sarbede titluri de lecții, ci și din oameni adevărați, și nu numai de cite un domn, mai mult sau mai puțin încrunțat, ci și de popor. Deveneam, prin asta, dintr-odată mai bogați suflătește, deși lecțiile ne apăreau concomitent mai sărace.

Sadoveanu era acela care ne deschidea în fața ochilor și geografia și istoria patriei, însuflețite de viață și de oameni, proiectându-ne în trecut, peste pământurile Moldovei, și participând la faptele de eroism de viață și de moarte, de iubire și de jale ale șoimilor și ale neamului Șoimăreștilor.

Am aflat mai târziu că romanul *Șoimii* a fost publicat în 1904, acum 56 de ani și că prima lui versune a fost scrisă sub titlul *Frații Potcoavă* în 1900, adică acum 60 de ani. Și că nu era prima dintre scrierile lui și că printre cele dintâi erau versuri semnate

„ÎN vremurile acelea de cumpănă și de frământare, când țara gemea și multe inimi lașe băteau sub zale aurite, iar trădarea zdrobise, odată cu marele Ion-Vodă cel Cumplit, și nădejdea în zile mai bune, — cițiva viteji viriseră în spaimă pe dușmanii Moldovei, lăsând dără de sînge în urmă, și umplînd de faima isprăvii lor aceste ținuturi...”

Cu aceste rînduri începeam să intrăm — acum vreun sfert de veac, ca elevi în primii ani ai liceului — în lumea lui Sadoveanu. Și mintea noastră își lua zborul de aripi fragile peste veacurile de obidă dar și de lumină, ale trecutului Moldovei. Imaginea de pitorească încrunțare, pe care din generație în generație o perpetuau stîngaci manualele școlare, a lui Ion-Vodă ne apărea dintr-odată plină de strălucire și pentru prima oară încercam senzația că

de M. S. Cobuz, unele publicate în 1898 acum 62 de ani, în revista *Pagini literare* a lui Artur Stavri și Ion Gorun.

Recitind astăzi paginile de proză ale *Șoimilor* — și citatul cu care am început e primul alineat al Prologului —, ne dăm seama că ele, chiar de atunci, de la 20 de ani, profilau semnificativ una din coordonatele de permanență ale lui Sadoveanu: marea lui dragoste de popor, de eroii populari; marea lui căldură lirică pentru pământul patriei și pentru destinele ei; profundul lui simț al istoriei, al istoriei adevărate, cea a poporului care o făurește; în același timp, ura contra asuprii și a asupritorilor, fie ei străini de neam sau de aceeași obirșie; ura contra trădării și a lașității, de „zub zale aurite“, deci simțul etic.

Toate acestea sînt însușiri fundamentale, de mare preț și de largă perspectivă, care — chiar numai ele — pot da fizionomia proprie unui scriitor, a unui scriitor cu o mare putere de a crea și de a face să vibreze viața.

E ceea ce Sadoveanu a demonstrat rînd pe rînd de-a lungul a zeci și zeci de opere, — ele au depășit de mult numărul de o sută. Punînd în centrul operei sale pe omul din popor reflectînd artistic vremurile lui de bejenie și de obidă, viața lui de trudă dar și desfășările lui simple, făcîndu-se ecoul durerilor și bucuriilor lui prin veacuri, autorul *Durerilor înăbușite* sau al *Bordeenilor*, al *Crîșmei lui Moș Precu* sau al *Hanului Ancuței*, al *Insemnărilor lui Neculai Manea* sau al *Halei Sanis*, al atîtor altor numeroase povestiri inspirate din viața țărănimii sau a micilor funcționari ai țărgurilor moldovene, — a ridicat un adevărat monument poporului român, trecutului său, istoriei sale atît de frămîntate, întunecată de tenebre și de stihii, dar și străfulgerată de lumina nădejzii într-o orînduire mai dreaptă și mai omenoasă.

Sadoveanu s-a aplecat cu înfîință dragoste și cu pilduitoare rîvnă asupra cronicilor, desprinzînd din ele figurile luminoase, populare, ale istoriei Moldovei, faptele lor străbătute de conștiința patriei și de sensul luptei pentru libertate națională împotriva hoardelor năvălitoare, tătărăști sau turcești, pentru apărarea pămîntului străbun împotriva cuceritorilor și a prădalnicilor. Ștefan cel Mare, Nicoară Potcoavă, Domnița Ruxandra, fata lui Vodă Vasile Lupu, Antonie Russel, — ca și pomenim numai de aceste figuri — au fost readuse în contemporaneitatea veacului nostru cu ceea ce aveau ele mai caracteristic și mai trainic omenesc, cu acel fior al retrospectivei istorice pe care numai un mare artist știe să-l transmită și să-l sugereze.

În *Baltagul*, Sadoveanu a făcut să trăiască unul din cele mai izbutite tipuri ale femeii de la munte, înfățișată în desfășurarea dialectică a unei energii și a unei voințe prodigioase, condusă de un simț linear al legii morale, neputîndu-și liniști sufletul ultragiât de nelegiuire pînă ce nu descopere și nu pedepsește pe nelegiuit. Din paginile cărții, Vitoria Lipan se ridică impunătoare ca o eroină antică, al cărui complex sufletesc se direcționează spre o unică și implacabilă finalitate.

O altă componentă a universului sadovenian este cea a suferinței omului simplu din popor sub opresiunea statului burghezo-moșieresc, sub apăsarea rînduielilor strîmbe, spoliatoare, răvășit de nedreptate și de umilință. *Amintirile căprarului Gheorghifă* sînt tot atîtea pagini demascatoare ale sălbăticeii dezumanizante care inspira practicile vechii armate; *Emigranții la Brazilia*, *Un instigator* sînt alte exemple în care Sadoveanu e alături de cei exploatați, alături de revolta lor. E adevărat că în sfera nedreptății sociale, ochiul scriitorului nu e totdeauna îndeajuns de pătrunzător și nici atît de larg cuprinzător pe cît optica unor realiști critici, contemporani cu el, o afirmă. Atitudinea lui nu e consecvent la aceeași amplitudine a protestului social și în unele schițe și nuvele ale sale, forța de combatere a răului social nu pare a avea încă rădăcini prea adînci și nici nu pare a fi luminată de o perspectivă a certitudinii, — aceea pe care o poate da o temeinică, științifică cunoaștere a legilor societății. *Semănătorul* și

Viața românească la care, mînat de nobila lui orientare spre popor și spre nevoile lui, a colaborat, alături de promotorii cărora a militat, au lăsat o anume amprentă asupra lui Sadoveanu de atunci, estompîndu-i uneori observația realistă, învăluindu-i privirile în iluzia îndreptării rețelilor sociale pe calea unor paleative în cadrul unui regim antipopular prin însăși esența lui de clasă. Dar nu e mai puțin adevărat că numeroase sînt scrierile lui Sadoveanu în care, neîndoios, orientarea lui politico-socială e cea justă, în care spiritul lui de observație e solicitat de ceea ce e mai caracteristic în care critica — oricît de indirectă — își atinge ținta, în care mesajul de simpatie și de căldură cu care-și învăluie eroii — și sînt sute și sute de aceștia — e direct și semnificativ. În *Strada Lăpușneanu*, Sadoveanu se dovedește un receptiv al ecourilor, fie ele și îndepărtate, ale Marii Revoluții din Octombrie, un observator — și nu numai un simplu observator, ci și un spirit aderent — al reacțiilor pe care asemenea ecouri le puteau avea în sufletul oamenilor simpli.

În multipla gamă a spiritului lui de mare și neîntrecut poet al naturii, al plaiurilor moldovenești, al munților și apelor Moldovei, — și nu numai ale Moldovei, — Sadoveanu e un neîntrecut pictor al frumuseților patriei, a ceea ce-i este mai propriu ca ambianță a peisajului, geografic și uman totodată. Niciodată M. Sadoveanu nu descrie natura în sine, natura pentru natură, ci totdeauna omul e acela care, comuniind cu natura, îi soarbe măreția dar fără a încerca senzația copleșirii și a difuziunii panteiste a contopirii mistice în „marele tot“. Autorul *Dumbrăvii minunate*, al *Țării de dincolo de negură*, al atîtor *Oameni și locuri* e un pictor realist, un descriptiv fermecător al naturii în mișcare, un mare poet al ciclurilor vremii, un mare muzician al simfoniei naturale, — dar nu un animist al pietrei și al stihiiilor, ci un interpret vibrant al naturii în relație dialectică cu omul, fratele și stăpînu, dar nu sclavul ei.

Înalta concepție despre om și faptele lui, despre însușirile și măiestria lui, despre destinul lui de frumusețe și de desăvîrșire, călăuzește vastul ansamblu al întregii opere sadoveniene. Făuritorul ei este un umanist al veacului nostru, un contemporan și un militant al grandioasei lupte care-l străbate deceniile de foc și de revoltă, de prospectare a universului, de avînt demiurgic al științei și tehnicii, de perspectivă a înfloririi păcii și a progresului. Infinita lui dragoste de om, în accepția lui cea mai deplină, nedezmințitul lui atașament față de popor, luminatul lui patriotism, largă lui comuniune cu umanitatea în ce are ea mai nobil și mai durabil, — toate acestea l-au dus pe Mihail Sadoveanu pe pozițiile înaintate ale clasei muncitoare, ale luptei călăuzite de partidul ei. Militantul pentru democrația socială, artistul cetățean însuflețit de năzuințele oamenilor simpli, s-a alăturat, din prima zi a Eliberării patriei, celor care puteau făuri poporului muncitor un nou destin, — acela la care-l îndreptăteau suferințele din veacuri și pe care i-l indicau legile istoriei. Sadoveanu, cel care într-o Toamnă de demult, împresurat de șoaptele legendelor, deslușea „dintr-o lumină slabă a depărtărilor și a trecutului, ca-n cercul negru al unei ochiane... silueta unui plugar năcăjit, încovoiat adînc asupra plugului de lemn“, avea să descopere acum, în zilele descătușării noastre, pe *Mitrea Cocor* care, — călăuzit de fratele lui întru luptă și suferință, dar mai luminat și mai călit de știința orînduirii sociale, muncitorul de fabrică — avea să pășească pe drumul unei vieți noi, cîndva numai bănuită, acum întruchipată aievea. Și cu aceasta, cel mai mare povestitor al literaturii noastre pășea el însuși pe calea cea nouă a realismului socialist, pe care avea să readucă din trecutul încețoșat și pe viteazul *Nicoară Potcoavă*.

Neostenit luptător pentru pacea popoarelor lumii și pentru cuceririle orînduirii celei noi a poporului său, care prin miile de pagini ale vastei sale opere străbate veacurile

spre lumina de la Răsărit cea a Marii Revoluții, Sadoveanu poate privi astăzi, când trece pragul anului 81, cu deplină, de atâtea ori îndreptățită mândrie, spre viitorul patriei și poporului său. Și cu plăcută aducere aminte poate repeta ceea ce spunea acum 8 ani, în 1952, în Marea Adunare Națională, cu prilejul votării Constituției: „Mă simt al poporului meu pînă în cel mai afund trecut de suferințe; mă simt al prezentului prin cuvîntul de progres și pace al generației mele; mă simt al viitorului prin luptătorii tineri ce mă vor continua. Ce săvîrșim noi bun în prezent se leagă de întreaga operă a viitorului“.

(Articol apărut în Contemporanul, nr. 44 (733), 28 oct. 1960).

LEV NICOLAEVICI TOLSTOI

— La 50 de ani de la moartea marelui scriitor rus —

Lev Nicolaevici Tolstoi este unul din cei mai mari creatori ai umanității. Maestru neegalat al prozei artistice, el a dominat cu autoritatea sa o epocă întreagă în dezvoltarea literaturii. Forța excepțională a geniului lui Tolstoi a fost subliniată și de Lenin. „Cine din Europa poate fi comparat cu el?“ — se întreba cirmaciul proletariatului internațional vorbind cu Gorki. Și, singur a răspuns — Nimeni.

De unde izvorăște senzația de talent colosal pe care și-o produce orice pagină scrisă de Tolstoi? La această întrebare tot Lenin a dat un răspuns edificator — din realismul complet al scrierilor sale. Opera lui Tolstoi e o imagine exactă a unei perioade întregi în dezvoltarea Rusiei, e o oglindă a unor laturi importante ale revoluției ruse. Mai mult — „prezentarea genială în opera lui Tolstoi a epocii de pregătire a revoluției într-una din țările oprimate de iobăgiști a marcat un pas înainte în evoluția artistică a întregii omeniri“ (Lenin despre cultură și artă, Buc. ESPLP, 1957, p. 108).

Patrundînd cu ochiul său scrutător în adîncurile societății, Tolstoi a descoperit și a denunțat fără cruțare nedreptatea și falșitatea stăpînirii burghezo-moșierești. A demonstrat cu argumente artistice zdrobitoare amoralitatea proprietății private asupra pămîntului și a mijloacelor de producție, a înfierat goana după înavuțire caracteristică orînduirilor bazate pe exploatarea omului de către om, a arătat în fața întregii lumi că toate instituțiile pe care se sprijină aceste orînduiri — administrația de stat, biserica, justiția, școala — se bazează pe minciună, fătărnicie, corupție, desconsiderare a demnității umane.

De aceea lumea privilegiatilor l-a urît pe Tolstoi, de aceea biserica l-a excomunicat, iar oficialitatea țaristă l-a prigonit. Societatea aristocratică din rîndurile căreia a ieșit Tolstoi și pe care a renegat-o, a făcut tot

posibilul ca să-i învenineze viața, l-a obligat la fuga ce i-a fost fatală. Tolstoi a trăit toată viața ca un luptător împotriva acelor care huzuresc și a murit ca victimă a acelororași caste de privilegiați. Inșă oamenii muncii de pretutindeni l-au iubit și l-au apreciat. La moartea lui Tolstoi după ani grei de teroare stolipinistă, au avut loc primele demonstrații de stradă despre care Lenin scria că sînt — „începutul cotiturii”. Dar de adevărată și nelimitată prețuire opera lui Tolstoi a putut să se bucure în patria sa abia după Marea Revoluție Socialistă din Octombrie, în Uniunea Sovietică.

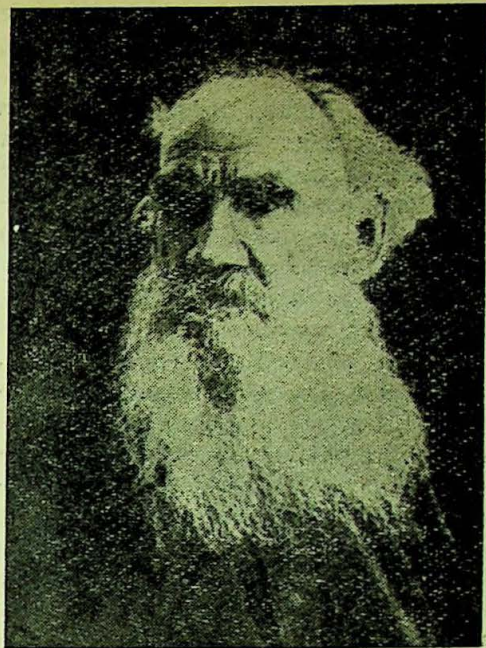
La noi în țară, scrierile lui Tolstoi încep să fie larg răspîndite încă din secolul trecut. Prima traducere cunoscută datează din 1885, primele referiri la creația marelui rus, tot de la aceeași dată. In anii următori, celebritatea scriitorului s-a impus impetuos.

O bibliografie recentă (Filip Roman: *Literatura rusă și sovietică în limba română*

București, Editura de Stat pentru Imprimare și Publicații 1959), numără 372 de titluri de traduceri și 646 referiri la viața și opera lui Tolstoi. Iar dacă comentariile referitoare

la problematica ideologică și morală a operei lui Tolstoi sînt foarte diferite (în funcție de orientarea publicației), aprecierea excepționalului valori artistice a creației tolstoiene a fost unanimă. Nu încapе îndoială că Gărbet Ibrăileanu a exprimat opinia tuturor cititorilor romini atunci cînd a afirmat că citindu-l pe Tolstoi uiți „că ai în mînă o carte, o operă de ficțiune, că-ți vorbește un scriitor... Romanul lui Tolstoi merge amplu, măreț, purtînd cu el sute de ființi — ca o mică planetă — cu viața lor diversă, cu trecutul și viitorul lor”.

Deși principalele opere ale lui Tolstoi au fost traduse în romînește cu mulți ani înainte de 23 august 1944, se poate spune că cititorii romini au căpătat posibilitatea să aprecieze creația tolstoiană în întreaga ei amploare abia în ultimul timp. Prin grija „Cărții ruse” au apărut traduceri complete, exacte, realizate la un înalt nivel artistic. Scriitori de seamă au colaborat la împlinirea acestei capitale acțiuni de cultură. In

special merită să fie scoasă în evidență editarea „Operele” în 14 volume, prima prezentare în ansamblu a tot ce este mai de preț în moștenirea lui Tolstoi.

Opera „gigantului de la Iasnaia Poliana” este imensă. Ea cuprinde cele trei mari romane — *Război și pace*, *Anna Karenina*, și *Întoarcerea* — cei trei stâlpi de susținere a în-

trebului edificiu, trilogia autobiografică (*Copilaria*, *Adolescența și Tinerețea*), numeroase nuvele (dintre care cele mai cunoscute sînt *Cazacii*, *Hagi-Murât*, *Polinușca*, *Moartea lui Ivan Ilici*, *Sonata Kreutzer*, *Diavolul* etc.), creații dramatice (*Cadavrul viu*, *Putearea întunericului*, *Roadele instrucțiunii*), povestiri pentru copii, schițe, lucrări pedagogice, filozofice, articole publicistice, lucrări despre artă etc., etc. Variată și bogată ca o pădure deasă, plină de arbori superbi, luminișuri, izvoare cristaline, și ascunzișuri tainice, opera lui Tolstoi poate fi totuși subsumată unei singure căutări arzătoare: a rostului vieții umane, a drumului pe care trebuie să meargă un om ca să fie la înălțimea uriașei demnități conferită Omului în situația sa de creator de valori și stăpîn al naturii. Forța artistică a geniului lui

Tolstoi s-a afirmat mai ales prin crearea de tipuri : Pierre Bezuhov și Andrei Bolconski, Natașa și Sonia, Anna Karenina și Constantin Levin, Prințul Nehliudov și Fedia Protasov, toți trăiesc și astăzi în conștiința milioanei de oameni și vor trăi în veci prin puterea excepțională cu care își încordează toate energiile și toate însușirile ca să găsească răspunsul just la întrebarea : *Cum trebuie să trăiască Omul pe pământ, care este viața adevărată ?* Eroii lui Tolstoi aspiră spre puritate, spre echilibru moral, spre împlinire. De ce nu reușesc să le găsească în lupta revoluționară ? De ce Tolstoi n-a înțeles revoluția ? De ce n-a putut descoperi — cu toată genialitatea sa — răspunsul pe care forțele cele mai înaintate ale societății umane îl descoperiseră deja în epoca respectivă, că drumul spre împlinire, spre fericirea echilibrului moral, este drumul luptei revoluționare violente pentru răsturnarea acelei orînduiri și a acelor instituții care degradează omul, îl obligă să se prostițueze, îl transformă într-un sclav al fătărniceiei și al minciunii ? De ce genialul artist Tolstoi a putut propovădui — și în operele sale filozofice și în cele artistice — concepția reacționară a neîmpotrivirii față de rău cu violență, a autoperfecționării morale ? De ce a căutat izbăvire nu în luptă, ci în minciuna predicelor evanghelice ?

La aceste întrebări răspunsul atotcuprinzător l-a dat tot Lenin. Pentru că, rupindu-se de clasa sa (aristocrația latifundiară) Tolstoi n-a reușit să descopere adevărul proletariatului și a trecut pe pozițiile țaranului patriarhal confundîndu-se și cu ura acestei categorii sociale împotriva exploatării și asupririi dar și cu inconsecvențele și șovă-

irile ei. Arătînd cît de incompatibilă este această poziție cu aspirațiile proletariatului revoluționar, Lenin a arătat totodată cît de mult are de învățat muncitorimea din critica făcută de Tolstoi societății timpului său.

La 50 de ani de la moartea lui Tolstoi previziunile leniniste se împlinesc tot mai complet. Într-adevăr abia prin victoria Marii Revoluții Socialiste din Octombrie iar apoi și a revoluțiilor socialiste într-un șir de țări, printre care se numără și țara noastră, opera lui Tolstoi s-a reliefat în întreaga ei măreție. Istoria însăși a operat o selecție decisivă. A dat la o parte tot ce este reacționar, înapoiat și anacronic și astfel s-a reliefat și mai puternic excepționala valoare a realismului lui Tolstoi, care, smulgînd măștile fățarnice de pe fețele slujitorilor exploatării a ajutat oamenilor să vadă mai bine viciile unei societăți condamnate la pierire.

Literatura contemporană a realismului socialist a preluat și dezvoltă mai departe tradiția tolstoiană. Ea a așezat în fruntea aspirațiilor sale slujirea omului și a adevărului. Ea demască tot atît de puternic falsitatea, fățarnicia, minciuna, tot ce degradează omul. Ea caută cu aceeași pasiune viața adevărată, împlinirea umană, moralitatea superioară. Avantajul scriitorilor contemporani față de Tolstoi constă însă în faptul că partidul marxist-leninist al clasei muncitoare le-a ajutat să-și găsească aceste valori în adîncul activității maselor populare. Astfel a fost preluat și dus mai departe mesajul lui Tolstoi — chemarea lui patetică spre realizarea vieții umane în așa fel încît nimic să nu întineze imensa bucurie a fiecăruia de a se simți Om.

LIVIU REBREANU

Se împlinesc la 27 noiembrie, 75 de ani de la nașterea unuia dintre cei mai mari scriitori români — Liviu Rebreanu.

În literatura României din timpul anilor 1910—1940 Liviu Rebreanu este primul romancier obiectiv al vieții rurale, interesat de problemele sociale și care aduce în romanele sale, chipul țăranelui român prins în procesul luptei pentru o viață mai bună, angrenat în viața și lupta colectivă a satului.

S-a născut în 1885 la Tirlîșina, un sat din Ardeal, într-o familie de țărani liberi, părinții și rudele lui ridicîndu-se în rîndul intelectualității sătești. Învață în Ardeal și apoi la Budapesta, manifestînd de timpuriu aptitudini pentru cariera literară. Venit la București în preajma anului 1909, Rebreanu se dedică activității gazetărești și curînd începe să publice nuvele și schițe în revistele vremii. Încă de la aceste prime încercări se relevă marele talent al scriitorului. Nuvelele și schițele sale ne înfățișează o întreagă lume mărunță de mici funcționari, țărani nevoiași, hamali, femei umilite, a căror viață este strivită de nedreptățile societății în care trăiesc.

Ion este primul mare roman al scriitorului care îi aduce și consacra în lumea literară. În roman sînt împinse în primul plan antagonismele satului, lupta aprigă pentru pămînt, goana după înavuțire care devalorizează orice însușire umană. Este prezentată o realitate socială în care diferențele de clasă sînt precizate și ele determină însăși viața, existența eroilor: bogătașii sînt hrăpăreți și atotputernici, intelectualii satului șovăiesc între popor și autoritățile cezaro-crăești, țărani săraci trudesc fără spor, sînt batjocoriți și umiliți. Goana după avere calcă în picioare cele mai nobile sentimente omenesti; dragostea, căsnicia, devin mijloace prin care oamenii se pot căpătui.

Chipul eroului principal este totuși umbrit de influențe naturaliste, scriitorul denaturînd raportul dintre social și psihologic. Ion are o patimă moștenită pentru pămînt, patimă care după Rebreanu va dăinui veșnic, ea reprezentînd trăsătura definitorie a chipului țăranelui român. În unele pagini Ion apare stăpînit de porniri brutale, cu o viață interioară redusă la instincte. Scriitorul n-a înțeles că această dorință aprigă de pămînt, această obsesie de înavuțire este o dominantă a vieții rurale, chiar a vieții în general tipică numai pentru societatea capitalistă, și a transformat un proces social obiectiv într-o determinantă psihică elementară (patima moștenită, atavică).

În romanul următor, publicat în 1922. *Pădurea spînzuraților*, Rebreanu analizează un caz de conștiință, frămîntările și căutările unui ofițer care ajunge la trădare. Remarcăm în paginile acestei cărți demascarea cruzimilor războiului imperialist. Cartea constituie un exemplu de înțelegere justă a problemei naționale pentru anii tulburi și agitați în care a fost scrisă.

Viața țăranelui român va fi descrisă cu un deceniu mai tîrziu în cea mai valoroasă operă a scriitorului *Răscoala*. Regăsim în acest roman probleme și eroi din *Ion*. Lipsa de pămînt, sărăcia și mizeria, datoriile care cresc, deși sînt plătite, exploatarea crîncenă la care sînt supuși țărani, iată adevăratele cauze ale răscoalei. Romanul urmărește desfășurarea miniei poporului de-a lungul întregii țări, ura lui izvorîtă dintr-o grea suferință. În zugrăvirea maselor de țărani, Rebreanu este un artist care nu are egal în literatura noastră, un maestru al descrierii mulțimii în plină acțiune.

Romanul este o adevărată frescă istorică, o imagine veridică și zguduitoare a uneia din cele mai eroice pagini din istoria luptei poporului nostru împotriva exploataților săi.

Rebreanu rupe vâlul idilic cu care generații întregi de scriitori acoperiseră pe boierii autohtoni; toți marii bogătași indiferent de naționalitatea lor, sînt la fel de nemernici, de nemiloși, de odioși. Zugră-

vind cu măiestrie zbuciumul, șovăiala, minia crescîndă, ura țăranilor, Rebreanu se oprește și insistă disproporționat asupra atrocităților răscoalei. În descrierea represiunii, a înăbușirii în sine a răscoalei, în predilecția pentru întâmplările sălbatice, se manifestă din nou influențele naturaliste de care scriitorul n-a scăpat nici în cea mai valoroasă operă a sa.

Inercînd în celelalte romane ale sale, scrise ulterior, să descrie mediul citadin sau să creeze romane de analiză, scriitorul nu izbuțește să se ridice la înălțimea primelor lucrări.

Afirmîndu-se la începutul activității sale literare, ca un scriitor progresist; Rebreanu n-a rămas pînă la sfîrșitul vieții un militant pentru libertate și dreptate socială. În anii

fascizării țării noastre, romancierul alunecă din ce în ce mai mult pe o pantă reacționară. Ultimele sale cărți, ocolesc problemele sociale și se opresc cu predilecție asupra cazurilor patologice. Aceste romane reprezintă punctul de jos al evoluției lui Rebreanu. Măare puțin după 23 August 1944.

Reușitele sale — atîtea cîte sînt — reprezintă cea mai de seamă contribuție la literatura epocii dintre cele două războaie mondiale. De aceea sărbătorim pe creatorul lui *Ion*, al *Pădurii spînzuraților*, și al *Răscoalei*, pe scriitorul care tradus în peste 16 limbi a contribuit la cunoașterea și prețuirea literaturii noastre peste hotare.

S. B.

NE SCRIU CITITORII

Bibliotecile din raionul Becelean își îmbunătățesc activitatea cu cartea agrozootehnică

Sarcina importantă a bibliotecilor din raionul Becelean constă în popularizarea și difuzarea cărții agrozootehnice care ajută pe țăranii muncitori la însușirea metodelor înaintate de cultivare a pămîntului și de creștere a șeptelului de animale.

Cu ocazia seminariilor raionale, a schimburilor de experiență și a îndrumării bibliotecilor comunale și sătești, colectivul bibliotecii noastre a dat îndrumări privind propaganda cărții agricole, precum și felul în care trebuie să fie sprijinite campaniile agricole.

Datorită sprijinului și îndrumării organizațiilor de bază cit și condițiilor create, majoritatea bibliotecilor au obținut rezultate bune în special în atragerea țăranilor muncitori ca cititori ai bibliotecilor și îmbunătățirea indicelui de citire. La bibliotecile comunale media cărților citite în acest an este de 7144 față de 5187 din 1959, iar la bibliotecile sătești media este de 826 față de 429 din anul 1959. Din totalul cărților citite, peste 23% sînt cărți agrozootehnice, reprezentînd o situație mult îmbunătățită față de anul trecut. Numai la biblioteca comunală Lechința din totalul de 12.976 cărți citite, peste 3000 sînt agrozootehnice. Pentru a veni în ajutorul cititorilor săi, această bibliotecă a organizat expoziții de cărți pe temă ca: *Cum obținem recolte bogate. Să citim cărți cu conținut agricol etc.*

În urma analizei făcută de biblioteca regională și a îndrumărilor date, am căutat să punem accent pe îmbunătățirea acelor indici de plan, la care rezultatele noastre au fost slabe, reușind ca pînă la sfîrșitul etapei a doua a concursului bienal „Biblioteca în slujba construcției socialiste”, să avem rezultate bune la toți indicii.

GHEORGHE DASCAL

bibliotecar principal la biblioteca raională Becelean, regiunea Cluj

Pentru o bună activitate în **LUNILE de IARNĂ**

CÎTEVA INDICAȚII PRIVITOARE LA MUNCA BIBLIOTECARILOR DE LA SATE ÎN PERIOADA LUNILOR DE IARNĂ

V. MARIU,

*inspector în Direcția Bibliotecii din
Ministerul Învățămîntului și Culturii*

În perioada actuală — perioada lunilor de iarnă — bibliotecilor de la sate le revin sarcini sporite, știut fiind faptul că lunile de iarnă, sînt cele mai propice pentru intensificarea cititului la sate. Activitatea bibliotecilor în această perioadă, trebuie să se desfășoare sub lozincile: *Fiecare țaran muncitor, un bun și permanent cititor al bibliotecii comunale sau sătești și Să facem din lectura cititorilor, un mijloc eficace de educație comunistă și de ridicare a nivelului lor cultural și profesional.*

Pentru realizarea acestor sarcini bibliotecile trebuie să organizeze o propagandă vie a cărților în rîndul maselor, trebuie să-și îmbunătățească și să-și perfecționeze metodele de muncă cu cartea. Trebuie pus un accent deosebit pe îmbunătățirea conținutului manifestărilor de masă cu cititorii. Aceste manifestări trebuie să constituie un mijloc eficace de atragere spre lectură a populației, să constituie un prilej de dezbateri de către cititori, a cărților citite, de însușire a metodelor bune de muncă aflate din cărți.

Uneori însă, bibliotecile urmăresc realizarea unui număr cit mai mare de manifestări cu cartea, în dauna conținutului acestora. Așa de pildă, se remarcă uneori rigiditate, mai ales în ținerea recenziilor și în organizarea prezentărilor de cărți,

încît de multe ori ai impresia că asști la o lecție ținută de la catedră. Acest fel de a organiza manifestările de masă nu numai că nu-și atinge scopul de a populariza și a recomanda cititorilor una sau mai multe cărți, de a le trezi interesul pentru a le citi, dar de multe ori plictisesc și sînt cazuri cînd în loc să atragă un număr mai mare de cititori, îi îndepărtează și pe cei neinițiați încă.

Dat fiind varietatea tot mai mare a lecturii cititorilor și a problemelor cu care aceștia se adresează bibliotecilor, se impune cu tărie ca în organizarea manifestărilor de masă, bibliotecarii să ceară ajutorul specialiștilor din comuna și satul respectiv — a profesorilor și învățătorilor, a inginerilor și tehnicienilor agronomi, a medicilor etc. Numai în felul acesta manifestările de masă cu cartea vor căpăta un caracter atractiv, iar rezultatele și eficacitatea lor se vor concretiza în creșterea conștiinței socialiste a cititorilor, în sprijinirea operei de transformare socialistă a agriculturii și în consolidarea și dezvoltarea multilaterală a gospodăriilor agricole colective.

Intensificarea cititului la sate în această perioadă, atrage după sine o sarcină de mare răspundere și anume: îndrumarea competentă și susținută a lecturii cititorilor. De aceea, pe baza studiului lecturii cititorilor (studiul fișei cititorului) biblio-

tecarii trebuie să întocmească pentru unii cititori scurte planuri de lectură care să cuprindă 8—15 cărți. Planul de lectură anexat la fișa cititorului constituie oglinda lecturii acestuia, una din cele mai bune și mai ușoare metode de îndrumare a lecturii lui.

Experiența de pînă acum a dovedit că o mare eficacitate în extinderea activității bibliotecilor o au cercurile de citit și bibliotecile de casă, care apropie mult cartea de cititorii ei. (În crearea bibliotecilor de casă s-au făcut însă exagerări ce au dus la fărâmițarea fondului de cărți din biblioteci. Înființarea bibliotecilor de casă trebuie făcută rațional și numai acolo unde se simte nevoia — pe uliți mai îndepărtate).

Pentru intensificarea muncii cu cartea este necesar ca bibliotecile comunale și satești să treacă la reorganizarea cercurilor de citit ce trebuie să existe în fiecare circum-scripție. În scopul desfășurării unei activități susținute bibliotecarii, împreună cu responsabilii cercurilor de citit, trebuie să întocmească, pentru fiecare cerc în parte, planuri de lectură bine studiate care să răspundă cerințelor și sarcinilor celor mai importante ale participanților. Este bine de asemenea ca între cercurile de citit, bibliotecile să organizeze schimburi de experiență și chiar întreceri.

O altă sarcină importantă ce stă în fața bibliotecilor de la sate în perioada lunilor de iarnă, este aceea de a sprijini învățămîntul ideologic, învățămîntul agrotehnic de masă și cercurile de cultură generală. Pentru aceasta se recomandă bibliotecarilor să ia legătură cu lectorii acestor forme de învățămînt, să cunoască cursanții și bibliografia, să asigure această bibliografie și să îndrume cu competență lectura cursanților, recomandîndu-le în primul rînd, publicațiile legate de forma de învățămînt pe care o urmează. Bibliotecarul trebuie să fie prezent la fiecare lecție cu cărțile legate de tema acesteia, cărți ce, cu ajutorul lectorului, le va recomanda și împrumuta cursanților.

O deosebită răspundere au bibliotecarii în organizarea informării politice a oamenilor muncii asupra evenimentelor interne și internaționale. Din controlul efectuat de noi pe teren s-a constatat că aceasta se face de multe ori superficial și fără simț de răspundere, bibliotecarul mulțumindu-se să citească ziarul în fața a 2—3 oameni. Este necesar ca fiecare bibliotecă să-și organizeze un panou de afișare zilnică a presei centrale și locale, iar informările politice să fie ținute periodice, atît la cercurile de citit, cît și la bibliotecă, la căminul cultural, la gospodăriile agricole colective etc., de oameni bine pregătiți, competenți să poarte discuții și să explice ascultătorilor sensul evenimentelor prezentate în informare.

În cadrul informării politice, un loc important trebuie să-l ocupe desfășurarea lucrărilor celei de a XV-a sesiuni a Adunării Generale a O.N.U., eforturile țării socialiste în frunte cu U.R.S.S. și a celorlalte țări iubitoare de pace pentru dezarmarea generală și completă și consolidarea păcii în lume.

Bibliotecilor comunale și satești le revine de asemenea sarcina de răspundere de a sprijini procesul de învățămînt printr-o muncă atentă și susținută cu cititorii copii, prin îndrumarea permanentă a lecturii acestora.

Pentru a se achita cu cinste de aceste sarcini, bibliotecarii trebuie să studieze ei înșiși temeinic și organizat, în scopul ridicării continue a nivelului lor politic, cultural și profesional.

Sarcini de seamă au în această perioadă și Bibliotecile regionale — (colectivele metodice și bibliografice) — și bibliotecile raionale, care trebuie să-și intensifice munca de îndrumare metodică atît prin deplasările pe teren, cît și prin materialele metodice scrise, pe baza cărora bibliotecile de la sate să-și organizeze activitățile de masă cu cartea. Bibliotecarii comunali și satești trebuie să fie îndrumați să folosească în munca lor materialele metodice și bibliografice editate de Biblioteca Centrală de Stat.

Desfășurind o muncă susținută și plină de conținut, sub conducerea organizațiilor de partid, bibliotecile își vor aduce contribuția lor la realizarea sarcinilor economice și politice ce decurg din Documentele celui de-al III-lea Congres al P.M.R., la formarea unui om nou înarmat cu concepția cea mai avansată din lume: marxism-leninismul.

Am schițat pe scurt, unele din cele mai importante sarcini ce stau în fața bibliotecilor de la sate în cea mai fructuoasă perioadă din an pentru citit, perioada lunilor de iarnă.

Traducerea în fapt a acestor sarcini, precum și a celor ce bibliotecile le au pe plan local, revine bibliotecarilor.

UN RODNIC SCHIMB DE PĂRERI

Pentru a prilejui un schimb de păreri în problemele activității ce se va desfășura în apropiata perioadă de iarnă, redacția noastră a stat de vorbă cu bibliotecarii: Maria Ichim — Biblioteca comunală Ghidigeni (raionul Tecuci), Iordana Paraschiv — Biblioteca comunală Independența (raionul Galați), Elena Linescu — Biblioteca satească Golești (raionul Focșani) din regiunea Galați, Petre Vilcan — Biblioteca comunală Catanele Noi (raionul Băilești), Elena Peptan — Biblioteca comunală Ciuperceni (raionul Tg. Jiu), Galina Isman — Biblioteca satească Teascu (raionul Craiova) și Ioana Păunescu — Biblioteca satească Florești (raionul Filtășii) din regiunea Craiova, ale căror declarații le reproducem.

La baza acestui schimb de păreri au stat un număr de întrebări izvorite din sarcinile ce revin bibliotecilor în această perioadă. Răspunsurile bibliotecarilor au fost sistematizate pe probleme comune, având fiecare, bineînțeles, specificul respectiv.

INTREBARE: *Perioada lunilor de iarnă este prielnică intensificării activității bibliotecilor de la sate. În ce măsură biblioteca dvs. reflectă această problemă în planul ei de muncă?*

IOANA PAUNESCU — Ca în fiecare an, biblioteca noastră întocmește un plan de muncă special pentru perioada lunilor de iarnă. Anul acesta vom da o atenție deosebită reorganizării celor 10 cercuri de citit, îndrumării colectivelor lor de muncă, stabilirii tematicii etc.

PETRE VILCAN — Și în comuna noastră, reorganizarea celor 13 cercuri de citit constituie un obiectiv principal al planului nostru de muncă. Pentru aceasta am folosit experiența anului trecut. Cercurile de citit funcționează actualmente pe brigăzi, comuna fiind complet colectivizată. Ele sînt conduse de cadre didactice ajutate de brigadierii respectivi. Din aceste cercuri, 3 sînt conduse de colectiviștii Găină Aurel, Irimia

și Traian și Pădeanu Vasile, cititori frunțași ai bibliotecii. Cercurile de citit își au sediul în casele unor colectivști, iubitori ai cărții, care primesc cu multă dragoste pe membrii cercului respectiv, îngrijindu-se de încălzitul și iluminatul camerei. Activitatea fiecărui cerc se desfășoară potrivit unui plan de lectură care cuprinde cărți și broșuri social-politice, agrotehnice, de popularizare a științei și de literatură, care tratează probleme actuale. De pildă în cursul lunii octombrie, toate cercurile de citit au studiat capitolul *Sarcinile planului de dezvoltare a economiei naționale pe anii 1960—1965* (Agricultura) din Raportul la cel de-al III-lea Congres al P.M.R. ținut de tovarășul Gheorghiu-Dej.

MARIA ICHIM — Comitetul comunal de partid și Sfatul popular din comuna noastră acordă o deosebită atenție intensificării muncii cultural-educative de masă în lunile de iarnă. Datorită îndrumărilor și spri-

jinului susținut ce mi s-a acordat, am izbutit să întocmesc un plan de muncă orientat pe problemele ce frământă pe țărani muncitori din comună. Și deoarece principala problemă care frământă comuna noastră este completă ei colectivizare, pînă la sfîrșitul acestui an, am socotit că este necesar să sprijinim această acțiune cu ajutorul cărții. Cum în comună funcționează 18 cercuri de citit, în planurile lor de lectură am trecut cîteva cărți care vorbesc despre foloasele muncii în comun ca de pildă: *Spornică e munca, bogată e viața colectivștilor din Ceacu* de C. Popescu, *Muncim înfrățiți, pentru înflorirea patriei* și altele.

ELENA PEPTAN — Planul nostru de muncă pentru lunile de iarnă, în alcătuirea căruia am folosit îndrumările primite de la Biblioteca raională Tg. Jiu, cuprinde o serie de măsuri menite să desfășoare o activitate cuprinzătoare în rîndurile țărănilor muncitoare. Pe lingă reorganizarea celor 13 cercuri de citit și axarea activității lor pe sprijinirea problemelor politico-economice actuale, planul nostru mai cuprinde numeroase manifestări de masă cu cartea, dintre care menționez: 6 expoziții de cărți, 3 recenzii, 2 seri literare, 21 lecturi în colectiv și 3 consfătuiri cu cititorii.

GALINA ISMAN — În satul nostru țărăni muncitori sînt înscrși în 2 întovărășiri. Ei arată un interes crescînd față de carte, pe care o împrumută cu plăcere de la bibliotecă, luînd parte și la lecturile ce se organizează în cadrul celor 18 cercuri de citit.

Este o lipsă a mea că n-am întocmit din timp un plan de măsuri pentru perioada lunilor de iarnă și că abea acum mă străduiesc să-l înjghebez.

INTREBARE: *În ce măsură studierea documentelor celui de-al III-lea Congres al P.M.R. constituie un îndreptar pentru organizarea activității bibliotecilor în lunile de iarnă?*

PETRE VILCAN -- Noi bibliotecarii trebuie să acordăm o atenție deosebită îmbunătățirii muncii de difuzare și popularizare a cărților social-politice. Biblioteca noastră va organiza un număr de acțiuni în scopul

ridicării nivelului politic al maselor. Pentru cursanții învățămîntului de partid vom amenaja o expoziție de cărți pe tema *Înainte sub conducerea partidului, pentru noi succese în muncă* și un raft liber cu lucrările prevăzute în bibliografia diferitelor forme de învățămînt politic. Informarea politică a țărănilor muncitori din comună o vom face zilnic prin vitrina cu ziare și săptămînal prin revista presei.

IOANA PAUNESCU — Și pentru noi popularizarea și difuzarea lucrărilor social-politice constituie o preocupare deosebită. În perioada lunilor de iarnă am prevăzut lectura pe capitole a documentelor Congresului al III-lea al P.M.R. și a materialelor despre lucrările celei de a 15-a Sesiuni a Adunării Generale a O.N.U.

ELENA LINESCU — În comuna noastră funcționează cercuri pentru studierea Istoriei Partidului Muncitoresc Român. Biblioteca va procura materialul bibliografic necesar și va ține legătură cu propagandiștii și cursanții. Cărțile politice pe care le are biblioteca nu sînt însă suficiente pentru satisfacerea cerințelor învățămîntului de partid. Pentru completarea acestui fond, cu cărțile necesare, am fost sprijinită de Comitetul sindical comunal care a pus la dispoziție bibliotecii o sumă de bani din fondul cultural, din care s-au cumpărat cărți în valoare de 700 lei. Pentru a veni în ajutorul celor încadrați în învățămîntul de partid, voi organiza o expoziție de cărți pe tema *În ajutorul celor ce studiază Istoria P.M.R.* În centrul preocupărilor mele va sta ajutarea cursanților pentru însușirea cît mai temeinică a celor studiate, punîndu-le la îndemînă planuri de lectură și bibliografii ajutătoare.

INTREBARE: *Cum se preocupă biblioteca dvs. de stimularea procesului de dezvoltare a conștiinței socialiste, de formarea spiritului colectivist al oamenilor muncii de la sate, de răspîndire a cunoștințelor științifice și de combatere a vederilor înapoiate în scopul formării omului nou? În ce măsură folosiți, în acest scop, beletristica realist-socialistă?*

IOANA PAUNESCU — În formarea omului nou, de un neprețuit ajutor în munca noastră de bibliotecari este literatura beletristică realist-socialistă, care zugrăvește în paginile ei viața nouă a maselor, cu frământările, cu eforturile și bucuriile noastre. Aceste cărți sînt foarte mult apreciate de cititorii din satul nostru.

În lunile ce vor urma, biblioteca va populariza prin recenzii și consfătuiri cu cititorii, următoarele cărți: *Ei pășesc în viață* de N. Ivan, *Neînfrîntii* de Boris Gorbătov, *Brazdă peste haturi* de Horvath Istvan și alte cărți, care vor putea contribui la formarea omului nou.

ELENA PEPTAN — Acțiunile cu cartea de literatură beletristică ocupă un loc principal în planul nostru de muncă pe perioada iernii. Menționez între altele recenzii și consfătuirile cu cititorii în jurul cărților. *Pămînt desțelenit* vol. II de M. Solohov, *Drum deschis* de Șerban Nedelcu și *Bătănie în marș* de G. Nicolaeva.

PETRE VILCAN — Formarea unei concepții științifice despre natură și societate și combaterea vederilor înapoiate, care mai persistă în mentalitatea unor oameni din comună, constituie un obiectiv principal al bibliotecii noastre. În acest scop vom organiza o expoziție de cărți pe tema „*Prin știință la adevăr*” cu lucrări din Colecția „S.R.S.C.” care explică pe înțelesul maselor diferitele fenomene din natură (ploaia, fulgerul, trăznetul, înghețul etc.), precum și cu lucrări despre cuceririle științei și tehnicii moderne (energia atomică, zborul în Cosmos etc.), oferind astfel cititorilor noștri un bogat material pentru cunoașterea științifică a lumii. De asemenea colectivul voluntar, se va ocupa mai intens de difuzarea cărților de știință popularizată, explicînd conținutul lor. Tot în acest scop se vor organiza 8 prezentări de cărți de știință popularizată, folosindu-se ca material intuitiv planșele recent primite de la Filiala raională S.R.S.C. cu privire la cunoașterea Cosmosului și la zborurile interplanetare. Ne mai propunem să ținem o strînsă legătură cu brigada științifică a raionului pentru a asigura o mai mare eficacitate ac-

țiunilor pe care aceasta le va întreprinde în comuna noastră.

INTREBARE: *Cum se preocupă biblioteca dvs. pentru îndeplinirea sarcinilor trasate fărănimii muncitoare de cel de-al III-lea Congres al P.M.R.?*

IORDANA PARASCHIV — Sarcina principală, trasată de partid în domeniul producției agricole este sporirea producției de cereale, mai ales de grâu și de porumb. Pentru a veni în ajutorul colectivștilor din comuna noastră, în obținerea unor recolte sporite de grâu și porumb la hectar, vom intensifica în perioada lunilor de iarnă popularizarea și difuzarea cărților despre aceste culturi. De asemenea, vom organiza o consfătuire cu cititorii pe teme *Foloasele porumbului siloz și Ingrijirea culturilor de grâu*. În atenția mea stă procurarea noilor lucrări agrotehnice ce vor apare, îmbunătățind în felul acesta componența actuală a fondului de cărți.

Pentru stimularea lecturii cărților agro-zootehnice vom folosi panoul de onoare al bibliotecii unde vor fi popularizați cititorii fruntași și rezultatele obținute de aceștia în producție.

MARIA ICHIM — În vederea însușirii de către colectivștii din comună a celor mai avansate metode de cultivare a pămîntului și de creștere a animalelor, biblioteca noastră va organiza recenzii, consfătuiri cu cititorii, expoziții de cărți pe teme agricole. În centrul atenției va sta popularizarea unor cărți ca: *Îngrășămintele și folosirea lor* de V. Mihalcea, *Ingrijirea culturilor de cîmp în timpul iernii și primăvara timpurie* de N. Drăgan etc. În luna decembrie a.c. vom organiza o consfătuire cu cititorii pe tema *Creșterea animalelor* la care vor fi invitați să participe colectivștii din cele trei gospodării colective din comună.

IOANA PAUNESCU — Fără o legătură cu problemele producției agricole locale, propaganda cărții agro-zootehnice n-ar avea nici un rezultat concret. De aceea, biblioteca umărește eficacitatea lecturii cărții agro-zootehnice. Rezultate frumoase au obținut, la recoltatul grîului, pe parcelele întovăririi „30 Iunie”, brigada a II-a din care

fac parte tovarășii Ularu Tudor, Candel Victor, Grădinaru Dumitru și Trică Constantin — cititori fruntași ai bibliotecii. Și de pe tarlalele cu porumb s-au obținut rezultate bune, în urma irigării porumbului de către întovărășii Burdușel Ion, Tudor Nicolae, Tudor Marin ș.a. la acestea au contribuit și cele învățate din cărțile luate de la bibliotecă. Aplicând cunoștințele învățate din broșuri despre cultura legumelor, brigada a III-a condusă de tov. Lungoci Ștefan a obținut o recoltă frumoasă. În această iarnă vom intensifica răspîndirea mai largă a cărților agrozootehnice prin cele mai variate metode.

ELENA PEPTAN — Pentru sprijinirea țăranilor muncitori în întreținerea culturilor în timpul iernii cit și pentru pregătirea campaniei agricole de primăvară, biblioteca noastră își desfășoară activitatea ținînd seama de calendarul muncilor agricole din această perioadă, întocmit în colaborare cu tehnicianul comunei. Acesta este afișat în sala de lectură a bibliotecii împreună cu o listă de recomandare a cărților despre lucrările agricole ce se execută în cursul unei luni. Cărțile indicate de această biografie stau la îndemîna cititorilor.

INTREBARE: *Ce măsuri organizatorice au fost luate de bibliotecă în pragul lunilor de iarnă?*

MARIA ICHIM — Ținînd seama că în lunile de iarnă colectivștii sînt mai puțin ocupați cu muncile de cîmp, avînd timp suficient pentru lectură și studiu, voi împropăta săptămînal cu cărți bibliotecile mobile pe care le-am organizat la cele trei colțuri roșii ale G.A.C.-urilor din comună, punînd în felul acesta la îndemîna colectivștilor cit mai multe și mai bune cărți. La fabrica de spirt din localitate voi organiza o bibliotecă mobilă.

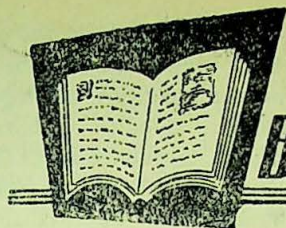
PETRE VILCAN — Pentru a putea îndeplini cu succes și la timp toate sarcinile din plan, am format un colectiv voluntar din 45 de persoane — cadre didactice, medici,

agronomi și cititori fruntași. Recrutarea colectivului a fost făcută sub îndrumarea Comitetului comunal de partid și cu sprijinul organizațiilor de masă din comună. Cu ajutorul acestui colectiv vom organiza șase biblioteci de casă pe ulițele mai îndepărtate de sediul bibliotecii comunale și două biblioteci mobile pe lîngă cele 2 colțuri roșii ale G.A.C. În această perioadă voi întreprinde acțiunea de recuperare de la cititori a cărților împrumutate și nerestituite la termen, de reparare a cărților și a mobilierului uzat și altele. De asemenea, în vederea cointeresării cititorilor în activitatea bibliotecii, în luna decembrie a.c. voi prezenta în fața acestora o dăre de seamă despre activitatea bibliotecii pe întreg anul 1960.

GALINA ISMAN — Biblioteca noastră își va reorganiza colectivul de muncă, atrăgînd mai mulți învățători și profesori de la școala de 7 ani, care să conducă cercurile de citit. Rezultate și mai bune în muncă am putea obține dacă și cadrele medicale ar înțelege să sprijine biblioteca în popularizarea cărților de medicină pe înțelesul maselor. Din punct de vedere al condițiilor în care funcționează biblioteca noastră, se simte neapărat nevoie de o sală mai mare și de mărirea fondului de cărți. Pentru aceasta, am cerut sprijinul Sfatului popular comunal.

IOANA PAUNESCU — În ultima vreme, colectivul de muncă al bibliotecii noastre nu numai că a crescut ca număr, dar a devenit și mai conștiincios, ducîndu-și cu mai multă competență sarcinile la îndeplinire. În lunile de iarnă, acest colectiv va ajuta atît la lucrările de bibliotecă, cit mai ales la colportajul de cărți și la pregătirea manifestărilor de masă. Ar fi de dorit ca Sfatul popular comunal să se ocupe mai îndeaproape de problemele bibliotecii în special de completările cu cărți noi iar Biblioteca raională să acorde mai multă atenție îndrumării muncii noastre.

Din experiența BIBLIOTECILOR SOVIETICE

VERIFICAREA CATALOGULUI SISTEMATIC

Pe marginea articolului „Despre munca cu catalogul sistematic”
de Z. Ambarțumian

În întocmirea și organizarea catalogului sistematic care folosește sistemul zecimal de clasificare, îndicii de clasificare (principali, auxiliari comuni și generali), formează, folosind expresia plastică a biblioteconomului sovietic Rusinov, „schelăria pe care se ridică întregul edificiu al catalogului”. Modificările care intervin în redactarea și dispunerea indicilor de clasificare (legate în general de apariția unei noi ediții naționale sau internaționale de clasificare) afectează nemijlocit structura catalogului sistematic, iar uneori și modul de așezare a publicațiilor (în bibliotecile care folosesc așezarea sistematic-alfabetică).

Noua ediție românească de clasificare aduce modificări substanțiale mai ales claselor 3 Științe și probleme sociale, 5 Științe naturale. Matematică și 6 Tehnică, Industrie. Agricultură. Toate aceste modificări reclamă restructurarea și reorganizarea parțială a cataloagelor sistematice, reclasificarea fișelor, și, în unele cazuri, reșezarea publicațiilor. Spre a veni în ajutorul bibliotecarilor vom prezenta în continuare un scurt rezumat al articolului *Despre munca cu catalogul sistematic* publicat de Z. Ambarțumian în nr. 8/1960 al revistei sovietice „Bibliotekar”. Articolul a fost scris cu prilejul apariției unei noi ediții sovietice de clasificare zecimală și cuprinde prețioase indicații metodice privind restructurarea și reorganizarea cataloagelor sistematice pe baza tabelelor modificate de clasificare.

Catalogul sistematic deține locul principal în rândul mijloacelor de informare bibliografică, deoarece întrunește laolaltă toate calitățile celorlalte mijloace auxiliare de informare: precizie, sistematizare, caracter de recomandare, etc. De aceea reclasificarea fișelor și reorganizarea catalogului sistematic trebuie să se realizeze într-o anumită ordine, care să permită verificarea, modificarea și repunerea în circuitul cititorilor în primul rând a claselor 3 și 1 urmate de 9 Istorie și 91 Geografie.

La verificarea fiecărei grupe a catalogului, bibliotecarul trebuie să controleze exactitatea descrierii cărților, să examineze conținutul lor, spre a înlătura eventualele greșeli în dispunerea fișelor și a elimina lucrările depășite. În felul acesta, nu numai că va înlesni cititorilor alegerea cărților necesare, dar va contribui și la îmbunătățirea conținutului fondului de publicații.

În fața bibliotecarilor care lucrează la verificarea, modificarea și reorganizarea cataloagelor sistematice se ridică adeseori — în special în marile biblioteci — problema reclasificării cărților și regrupării acestora în fond. În unele biblioteci (articolul citează cazul Bibliotecii centrale orașenești „N. A. Nekrasov” din Moscova) catalogul sistematic s-a modificat în funcție de fiecare nouă ediție de clasificare, în timp ce cota cărților, așezarea lor în rafturi nu a suferit nici o modificare. Astfel, fiecare carte căpăta doi indici total diferiți: unul după schema veche — pentru rafturile de cărți; altul, după schema nouă — pentru catalogul sis-

★

tematic. Pe fișele de catalog indicele de cotă (care arată locul cărții în raft) și indicele principal de clasificare (care fixează locul fișei în catalog) nu aveau uneori nimic comun. Bibliotecarul era aproape lipsit de posibilitatea de a se orienta în fondul de publicații, de a-și alege cărțile pentru o anumită temă direct din rafturi.

În bibliotecile de masă mici și mijlocii, folosirea noilor tabele de clasificare impune introducerea modificărilor necesare în catalogul sistematic și în același timp, în așezarea cărților pe rafturi, adică vor trebui schimbați și indicii de clasificare și indicii de cotă.

Această cerință este deosebit de importantă în condițiile aplicării accesului liber la raft. Pentru a oferi cititorilor posibilitatea de a-și alege singuri cărțile, biblioteca trebuie să asigure atât o așezare accesibilă și logică a acestora în rafturi, cât și a fișelor în catalogul sistematic. În trecut — precizează Z. Ambarțumian — unele biblioteci cu fonduri mari efectuau uneori numai reclassificarea parțială. De pildă, se modificau grupele cu tematică bine cunoscută (1, 3, 9), în timp ce grupele de tehnică, științele naturii și celelalte rămineau neschimbate. Dar fiecare ediție a tabelor de clasificare reprezintă un sistem de grupe independente; nu pot fi legate în mod mecanic grupele extrase din diferite ediții ale tabelor de clasificare. De aceea fiecare bibliotecă trebuie să stabilească nu numai ordinea de modificare a grupelor, ci trebuie să revizuiască întregul catalog.

După această sumară trecere în revistă a problemelor de ordin general, articolul prezintă amănunțit fazele și operațiunile procesului de verificare a catalogelor și de reclassificare a publicațiilor.

În prima etapă se alcătuiește planul general de lucru, care cuprinde: termenele aproximative de execuție a fiecărei operațiuni (în cadrul fiecărei clase sau grupe a catalogului), atribuțiile bibliotecarului care conduce întreaga activitate de verificare, reclassificare și reorganizare a catalogului sistematic, necesarul de fișe de catalog, de etichete pentru cote și de alte rechizite de bibliotecă.

A doua fază — *prelucrarea structurii catalogului* — constă în confruntarea noilor tabele de clasificare cu structura catalogului sistematic în vederea stabilirii volumului muncii de reclassificare a publicațiilor. Diviziunile și subdiviziunile care se vor scoate sau își vor schimba locul în catalog ca urmare a modificărilor survenite în tabelele de clasificare; diviziunile care vor suferi modificări în partea cifrată sau literară, trebuie însemnate cu un creion roșu. Acolo unde urmează să se facă numai o divizare mai amănunțită, fără modificări importante în structura grupelor se fac însemnări cu creion de altă culoare, de exemplu albastru. Diviziunile care nu vor suferi modificări, întrucât corespund noilor tabele de clasificare, vor rămâne neschimbate.

După confruntarea noilor tabele cu structura catalogului se trece la *verificarea amănunțită a fiecărei grupe și la reclassificarea cărților* a căror indici de clasificare s-au modificat în noile tabele. În această etapă, bibliotecarul examinează toate diviziunile fiecărei clase și grupe din catalog și verifică exactitatea descrierii și clasificării publicațiilor (verificarea indicilor de clasificare, a indicilor de cotă, a semnului de autor). Dacă modificările de clasificare nu afectează așezarea cărților în rafturi, verificarea și reclassificarea se face numai pe baza fișelor de catalog (cu excepția cazurilor când descrierea bibliografică nu furnizează toate datele de conținut, pe baza cărora se poate face reclassificarea).

Toate exemplarele cărților reclassificate sau verificate (acele cărți care nu și-au schimbat indicii de clasificare) trebuie să poarte un semn convențional vizibil (o ștampilă, o bifă etc.), deoarece la restituirea de către cititor a cărților din grupele supuse verificării, trebuie să se știe dacă au fost împrumutate înainte sau după verificarea clasei sau grupe respective. În primul caz, cartea se așează separat pentru verificare și eventuale modificări; în al doilea caz, ea se așează direct în raft.

La verificarea catalogului sistematic trebuie să avem în vedere faptul că indicii de cotă și indicii de clasificare figurează și în

fișele principale (indicii de clasificare sînt notați numai pe spatele fișei principale) și complementare ale catalogului alfabetic. Astfel, toate modificările operate în catalogul sistematic, pe cărți și în așezarea pe rafturi trebuie să se reflecte și în catalogul alfabetic. Introducerea modificărilor în catalogul alfabetic se realizează nu la încheierea operațiunilor de verificare a catalogului sistematic, ci treptat, pe măsura verificării claselor și grupelor din catalogul sistematic. În caz contrar, cărțile care și-au schimbat locul în raft nu vor putea fi identificate pe baza catalogului alfabetic.

În încheiere, materialul dă bibliotecarilor scurte îndrumări metodice privind *corectarea indicilor pe cărți și pe fișe*.

Se recomandă următoarea ordine de modificare a indicilor de clasificare și de cotă: în primul rînd se modifică indicele principal de clasificare (pe fișe și pe spatele foii de titlu) apoi indicele de cotă (pe fișe și în colțul din stînga-sus al foii de titlu).

O atenție deosebită trebuie acordată modificării fișelor suplimentare din catalogul sistematic, fișe care reflectă conținutul cărții în diversele diviziuni ale catalogului.

suplimentare care prezintă conținutul cărții în clase sau grupe care vor fi verificate și modificate ulterior trebuie extrase din diviziunile sau grupele respective și așezate într-un sertar aparte după fișele de catalog care conțin indicii principali de clasificare. Aceste fișe pot fi depistate în timpul verificării prealabile a catalogului sau prin cercetarea fișei principale din catalogul alfabetic, care conține pe verso toți indicii de clasificare pentru care s-au redactat fișe principale și suplimentare. Astfel se procedează cu fișele suplimentare ai căror indici de clasificare fac parte din clasele sau grupele verificate. Pe aceste fișe se transcrie numai indicele de cotă, dacă acesta s-a modificat pe fișa principală.

★

Aplicarea acestor indicații în practica bibliotecilor noastre trebuie să se realizeze în funcție de modificările din noua ediție românească a lucrării *Clasificarea zecimală pentru biblioteci, servicii de documentare și fișiere individuale de studii*, și de structura catalogelor sistematice din bibliotecile noastre.

NORMAREA MUNCII ÎN BIBLIOTECI

Pe marginea articolului: „Despre normarea muncii de bibliotecă în bibliotecile mari și mijlocii“ de M. I. Rabei

Problema normării muncii de bibliotecă este la ordinea zilei atît în bibliotecile din Uniunea Sovietică, cît și în cele din țara noastră. Recentă consfătuire a bibliotecarilor din bibliotecile institutelor de învățămînt superior a dezbătut și această problemă. De aceea considerăm util să prezentăm bibliotecarilor un interesant material sovietic relativ la normarea muncii și la calcularea normelor. Este vorba de articolul lui M. I. Rabei, apărut în Trudî. Tom. 3. Moscova, editat de Biblioteca Unională de Stat „V. I. Lenin“, 1959. p. 105—146, care sistematizează și generalizează experiența unor biblioteci mari din Uniunea Sovietică — Biblioteca de Stat „V. I. Lenin“ și o serie

de biblioteci regionale dintre care bibliotecile regionale din Perm, Sverdlovsk, Kuibișev, Novosibirsk etc. și bibliotecile Republicilor Autonome Tătară, Bașkiră, Osetină.

★

Normarea muncii de bibliotecă constituie de foarte multă vreme o preocupare pentru bibliotecarii sovietici. Primul congres al bibliotecarilor din R.S.F.S.R (1—7 iunie 1924), a discutat pe larg organizarea și normarea muncii pe baza documentelor existente, constituind prima încercare de rezolvare a acestei probleme.

În ani următori au avut loc în Uniunea Sovietică noi conferințe și consfătuiri în cadrul cărora s-a discutat problema normării

muncii ca o problemă de interes major în activitatea bibliotecarilor.

În 1950 Direcția bibliotecilor din R.S.F.S.R. a trimis tuturor bibliotecilor regionale și republicane un tabel normativ care cuprindea 60 norme în domeniul completării, prelucrării și conservării fondurilor și al organizării cataloagelor, normele intrînd în uzul curent al tuturor acestor biblioteci.

Dar avîntul nemiîntilnit pe care l-a luat viața economică, industrială și culturală din Uniunea Sovietică a condiționat dezvoltarea vertiginoasă a activității bibliotecilor, în fața cărora au apărut sarcini noi. Totodată mecanizarea unor procese de muncă, condițiile tehnice și administrative net deosebite de vechile condiții de muncă din biblioteci au readus pe prim plan problema normării muncii. Astfel, în 1958 s-au elaborat normele experimentale care s-au aplicat conform ordinului Ministerului Culturii din R.S.F.S.R.

Scurta prezentare istorică a preocupărilor de normare a muncii în biblioteci dovedește că această problemă s-a pus cu aceeași acuitate în toate etapele de dezvoltare a bibliotecilor, fapt pe deplin motivat, deoarece normarea nu este o problemă secundară sau vremelnică. Dimpotrivă, ea este o problemă de stat, munca bibliotecilor încadrîndu-se în planul general de activitate al statului, ceea ce condiționează o cît mai corectă și mai rațională organizare a bibliotecilor. Normele constituie un sprijin în lupta pentru îmbunătățirea muncii, pentru folosirea deplină a mijloacelor existente, fiind în același timp cel mai eficace mijloc pentru măsurarea productivității muncii. Ridicarea productivității muncii este legată direct de organizarea rațională a muncii — condiționată la rîndul său de următorii factori: a) organizarea rațională a structurii bibliotecii, diviziunea corectă a muncii; b) mecanizarea muncii; c) raționalizarea mișcărilor în procesul muncii; d) organizarea rațională a locului de muncă; e) crearea unor condiții optime de lucru.

Munca de bibliotecă — indiferent de tipul bibliotecii — poate fi împărțită în trei cicluri, care constituie scheletul structurii bibliotecii și în funcție de care se face împăr-

țirea muncii, deci implicit normarea ei. Aceste cicluri sînt: 1. Munca de deservire a cititorilor; 2. Munca de completare, prelucrare și conservare a fondurilor; 3. Munca bibliografică și științifico-metodică.

Pe baza acestor cicluri se stabilesc procesele de lucru și — mergînd mai în amănunt — operațiile. Acestea din urmă constituie de fapt factorul esențial în normarea eficientă a muncii. Dar pentru a stabili norme corespunzătoare cerințelor actuale, trebuie să se creeze condițiunile necesare îndeplinirii lor. Între acestea, calificarea profesională a bibliotecarului și aplicarea în practica muncii de bibliotecă a mijloacelor tehnice moderne constituie factori esențiali. Trebuie stabilit că a norma munca înseamnă a căuta cele mai bune metode de lucru, înseamnă nu numai a determina exprimarea cantitativă a muncii ci în special a determina aplicarea celor mai înalte mijloace de muncă și organizare. Acesta trebuie să fie centrul de greutate al normării, care nu este un scop în sine ci un mijloc de raționalizare modernă a muncii.

Dar normarea muncii nu poate fi privită simplist. Ea prezintă o serie de probleme cu diferite aspecte izvorite din specificul muncii de bibliotecă — care e o îmbinare a unor operațiuni mai mult sau mai puțin mecanice, în orice caz ușor de normat, (ștampilare, inventariere etc.) și a unor operațiuni mai complexe, de cercetare științifică, de documentare (clasificarea, întocmirea bibliografiilor) a căror normare este mult mai dificilă.

Cu toate acestea experiența îndelungată a bibliotecilor sovietice dovedește posibilitatea normării cu succes a muncii — operație în efectuarea căreia, pentru asigurarea obținerii unor rezultate bune, trebuie să se țină seama de următoarele condiții: 1. Normele noi trebuie stabilite pe baza experienței unor bibliotecari frunțași, pentru a populariza și generaliza experiența acestora și pentru a ridica la nivelul lor pe ceilalți; 2. În timpul stabilirii normelor este necesar să se urmărească munca unei aceleiași persoane, în aceleași condițiuni. Se recomandă de asemenea ca mai multe persoane

să efectueze operațiuni similare, iar norma stabilită ulterior să fie constituită prin compararea rezultatelor astfel obținute; 3. Un bibliotecar să efectueze mai multe operațiuni dintr-un ciclu. 4. Să se creeze un regim normal de muncă; 5. Să se folosească aparate și instalații tehnice moderne. 6. Să se urmărească ca să nu se schimbe condițiile operațiunii respective; 7. Materialul de prelucrat să fie cel obișnuit în munca curentă a bibliotecii; 8. Să nu se întrerupă munca, iar operațiunea respectivă să se repete des; 9. Să se stabilească o unitate de măsură care să exprime corect esența lucrării. 10. Să se organizeze o evidență precisă a cantității și calității muncii.

Urmărirea rezultatelor muncii se poate face pe baza unui formular completat de bibliotecar, în care sînt denumite operațiunile efectuate și timpul necesar efectuării lor.

Pentru stabilirea corectă a normelor trebuie să se țină seama de faptul că ziua de muncă este formată din timp de muncă și întreruperi. Timpul de muncă se împarte în:

1. timpul necesar pregătirii materialelor pentru efectuarea lucrărilor; 2. timpul în care se efectuează lucrarea propriu-zis; 3. timpul necesar pentru lucrări auxiliare; 4. timpul necesar efectuării unor operațiuni în plătore solicitate de lucrarea propriu-zisă; 5. timpul necesar strîngerii materialelor la sfîrșitul zilei și înregistrării datelor în caietul de evidență zilnică. În ceea ce privește întreruperile, acestea sînt de două categorii: 1. întreruperi care depind de bibliotecar — care se includ în normă (pentru satisfacerea necesităților personale: pentru hrană — atunci cînd nu există o pauză prevăzută special) și care nu se includ în normă (discuții cu caracter particular etc.); 2. întreruperi care nu depind de bibliotecar (cu caracter organizatoric și cu caracter tehnic). Dar analiza timpului de muncă trebuie făcută prin prizma folosirii maxime a zilei de muncă. Stabilirea normelor se face cu ajutorul celor două metode de bază: sumară și analitică.

Normarea sumară stabilește indicii pentru operațiunea dată în întregul ei, fără s-o

dividă, în elementele sale constitutive. Această metodă se folosește numai pentru operațiunile mai complexe.

Calcularea normei se face pe baza totalurilor din evidențele zilnice ale bibliotecarilor, după formula $N = \frac{L}{T}$, în care N = norma, L = cantitatea de lucru efectuată într-o unitate de timp bine determinată; T = timpul în care s-a efectuat lucrarea.

Normarea analitică prevede calcularea timpului pentru efectuarea diferitelor elemente din cadrul unei operațiuni. Ea se stabilește prin cronometrare și prin „fotografierea” zilei de muncă, adică fixarea și măsurarea precisă a oricărei operațiuni și mișcări a bibliotecarului.

Experiența unor biblioteci mari din Uniunea Sovietică, printre care și Biblioteca de Stat „V. I. Lenin” a arătat că rezultate bune dă îmbinarea acestor două metode (cronometrarea și fotografierea zilei de muncă) creîndu-se deci o metodă nouă — fotocronometrarea.

Pentru calcularea normei prin metoda analitică se folosește următoarea formulă:

$$N = \frac{T_2 + T_3 + T_4}{T_1}$$

în care: N = norma; T_1 = ziua de muncă exprimată în minute; T_1 = timpul necesar efectuării unității de producție; T_2 = timpul auxiliar pentru întreruperi cu caracter organizatoric, exprimat în minute; T_3 = timpul pentru întreruperi cu caracter personal, exprimat în minute; T_4 = timpul necesar pregătirilor pentru începerea și încheierea lucrărilor, exprimat în minute; (T_2 și T_4 nu trebuie să treacă peste 2% din totalul timpului de muncă).

Operațiunile de bază din munca de bibliotecă prezintă particularități în ceea ce privește normarea lor. Mai ușor de normat sînt operațiunile din ciclul prelucrării fondurilor. Munca cu cititorii și munca bibliografică prezintă aspecte specifice cu caracter subiectiv, care îngreunează normarea. Pentru aceasta — mai ales pentru munca bibliografică — se folosesc normele complexe — adică norme pentru întregul ciclu de operațiuni.

Pentru activitatea întregii biblioteci se stabilește o normă complexă medie de timp, constituită din raportul dintre suma produselor dintre normele complexe și numărul de cărți prelucrate și 100%, la care se adaugă timpul de întreruperi absolut necesar. Formula normei complexe medii de timp este

$$C = \frac{P_1 R_1 + P_2 R_2 + P_3 R_3}{100 \%} + A \text{ în care } C =$$

norma complexă medie $P_1 P_2 P_3 =$ normele complexe ale celor trei cicluri $R_1 R_2 R_3 =$ greutatea specifică a ciclurilor; $A =$ întreruperi inevitabile.

Stabilirea normelor trebuie să constituie un puternic stimulente în ridicarea sistematică

a productivității muncii și în ridicarea calității muncii. Normele ajută la planificarea muncii bibliotecilor — ale căror planuri de activitate sînt părți constitutive ale planului de dezvoltare socialistă a statului, Activitatea bibliotecarilor trebuie să fie permanent călăuzită de ideea că munca lor e o muncă politică și că ea trebuie să exceleze nu numai prin indici normativi înalți ci mai ales prin calitatea sa superioară, corespunzătoare înaltei sale misiuni de propagare a științei și culturii.

V. CRUCEACHIEVICI

Activitatea bibliografică a Bibliotecii publice de stat tehnico-științifice a U.R.S.S.

Biblioteca publică de stat tehnico-științifică a U.R.S.S. de pe lângă Comitetul de Stat tehnico-științific al Consiliului de Miniștri al U.R.S.S. este centrul activității bibliografice de literatură pentru științele tehnice și producția industrială, este o instituție specializată de cercetări științifice în domeniul biblioteconomiei și bibliografiei. Aceste obiective, înscrise în statutul bibliotecii, au stat la baza activității ei în domeniul bibliografiei.

În decembrie 1958, biblioteca a trecut la crearea unui sistem de deservire bibliografică avînd drept scop să asigure informarea tuturor organizațiilor interesate, despre noile lucrări ce apar în cele mai importante ramuri ale tehnicii, — să satisfacă nevoile lor în domeniul bibliografiei tehnice. Biblioteca deservește consiliile naționale ale economiei naționale, departamentele U.R.S.S. și ale republicilor unionale, întreprinderile industriale, institutele de învățămînt superior, instituțiile de cercetări științifice etc. În acest scop, biblioteca editează o serie de indicații bibliografice și desfășoară o susținută muncă de deservire bibliografică a cititorilor.

Una din principalele publicații ale bibliotecii este *Indicatorul bibliografic al literaturii naționale pe anul în curs* (înainte,

această publicație era editată de Biblioteca științifică de stat). Indicatorul apare în cinci serii cuprînzînd ramurile principale ale tehnicii: *Construcția de mașini, Metalurgia și tehnologia metalelor, Energetica și industria electrotehnică, Industria extractivă, Construcțiile și Arhitectura*. Indicatorul reflectă în modul cel mai complet întreaga literatură tehnică națională, referitoare la ramurile de mai sus. În paginile lui se înregistrează cărți și articole din reviste, culegeri, anale etc., precum și diferite capitole din lucrările tehnice apărute, dizertații, propuneri de raționalizare, materiale privind schimburile de experiență, brevete de autor, standarde, norme, traduceri, referate și recenzii ale unor lucrări din literatura străină apărută în limba rusă etc. Nici una din publicațiile bibliografice de ramură, ce apar în U.R.S.S., nu se poate compara, din punct de vedere al amplitudinii cuprinsului, cu *Indicatorul bibliografic al literaturii naționale pe anul în curs*.

Prezentarea materialelor în *Indicatorul bibliografic al literaturii naționale pe anul în curs* se face după o schemă cu numeroase subdiviziuni. La baza ei se află schema de clasificare a indicatorului bibliografic *Noutăți literare tehnice* (editat lunar), și care a fost îmbunătățită și completată în mare

măsură, ținându-se seamă de noile succese obținute în știință și tehnică.

În 1960, *Indicatorul bibliografic al literaturii naționale pe anul în curs* va suferi unele schimbări. Literatura despre tehnologia metalelor, inclusiv problemele de sudură și turnare, vor fi incluse în seria *Construcția de mașini*. Seria *Metalurgia și tehnologia metalelor* va purta titlul *Metalurgia*, cuprinzând și materialele despre industria coeso-chimică și produsele refractare, care pînă acum nu erau suficient ogîndite în indicatorul respectiv. Schemele de clasificare ale tuturor seriilor se vor preciza și completa față de cele folosite în 1959.

Începînd din anul 1960, *Indicatorul bibliografic al literaturii naționale pe anul în curs* va apare lunar, sporindu-și astfel operativitatea în ceea ce privește informarea asupra literaturii tehnice naționale.

Seriile *Construcția de mașini și tehnologia metalelor* și *Energetica și industria electrotehnică* se editează separat, distribuirea materialului fiind în așa fel făcută, încît fiecare serie să poată servi ca material îndrumător, independent. În afară de aceasta, s-a prevăzut editarea diferitelor capitole în fascicule separate, ușurînd abonaților din diferite ramuri obținerea informațiilor despre literatura ce-i interesează. În seria *Construcția de mașini și tehnologia metalelor* apar șapte asemenea fascicule. (*Construcția de mașini, studiul metalelor și materiale de construcții de mașini, Prelucrarea metalelor și altele*). În seria *Energetica și industria electroenergetică* apar patru fascicule (*Electrotehnica, Alimentarea cu energie și electroenergetică, Electrificarea economiei naționale* etc.). Acest sistem permite ca deservirea abonaților să se facă în bune condițiuni fără a-i împovăra cu informații despre lucrări ce nu prezintă un interes deosebit. S-a prevăzut ca toate seriile *Indicatorului bibliografic de literatură națională pe anul în curs* să aibe indicatoare ajutătoare.

A doua publicație principală a Bibliotecii publice de stat tehnico-științifice a U.R.S.S., care se editează începînd din 1959, este fișierul tehnic (Tehcart). El conține traduceri ale titlurilor din principalele reviste tehnico-științifice străine, ce se primesc la bi-

bliotecă privind industria energetică și electrotehnică, minieră, petroliferă, a construcțiilor de mașini, chimică etc. Pentru anul 1960 s-a prevăzut și includerea revistelor privind industria construcțiilor de nave. În 1959, fișierul a cuprins aproape 480 de reviste, iar în 1960 numărul lor se va ridica la aproximativ 530. În afară de aceasta, se fac abonamente la publicațiile periodice de tipul: „Opere“, „Anale științifice“ (culegeri, etc.). Fișierul cuprinde descrierea tuturor articolelor, cu excepția celor ce nu prezintă interes pentru specialiștii din domeniul tehnicii. Traducerile se fac pe reviste. În majoritatea cazurilor traducerea titlurilor este adnotată, scoțîndu-se în relief conținutul articolelor, fiecare descriere avînd pentru aceasta și o rubrică a obiectului. Alegerea materialelor, traducerea titlurilor, adnotarea articolelor și redactarea fișierului, este făcută de cadre tehnico-ingineresti calificate, din specialitățile respective. Editînd această publicație, biblioteca contribuie la popularizarea conținutului periodicelor străine, în vîndurile specialiștilor.

Materialele *Fișierului tehnic* se tipăresc pe foi separate, în formă de fișe (cîte trei fișe pe o foaie), ceea ce permite decuparea și folosirea lor pentru întocmirea unor cataloage în bibliotecă. Foile netăiate sînt utilizate pentru atașarea lor la numerele respective ale revistelor, pentru informarea individuală a muncitorilor din întreprinderi sau pentru a fi expuse în vitrinele speciale organizate de bibliotecile sindicale. În 1959, fișierul a înregistrat circa 40.000 de titluri, iar în 1960 numărul lor se va ridica la 60.000.

În afară de publicațiile periodice, biblioteca editează serii de indicatoare tematice *In ajutorul îndeplinirii planului septenal* și serii de indicatoare cu titlul *In ajutorul brigăzilor de muncă comunistă*. Prima serie cuprinde indicatoare privind cele mai importante probleme ale economiei naționale și diferite probleme actuale ale producției industriale. În 1959 s-au întocmit 14 asemenea indicatoare, ca de pildă *Specializarea și cooperarea întreprinderilor în domeniul construcției de mașini, Inlocuirea și modernizarea mașinilor învechite de tăiere a me-*

talelor, a utilajelor vechi de presare și forjare și a celor de turnătorie, Mecanizarea complexă și automatizarea proceselor de producție în industria constructoare de mașini, Aplicarea foilor de sticlă în tehnică și altele. Indicatorul cuprinde literatura națională și străină apărută în ultimii 3—5 ani. În 1960, această serie va cuprinde circa 15 indicatoare.

În seria *In ajutorul brigăzilor de muncă comunistă* se editează indicatoare de literatură tehnică pentru muncitorii din diferitele ramuri industriale, precum și lucrări despre diferite procese tehnologice. Pentru anul 1959—1960 este prevăzut să apară circa 20 de indicatoare.

Biblioteca întocmește de asemenea indicatoare bibliografice la cererea întreprinderilor industriale sau a altor organizații, satisfăcând astfel nevoile lor concrete. De regulă, indicatoarele se întocmesc pe probleme de specialitate care cer o vastă muncă de cercetare bibliografică. Pentru aceasta, în afară de cele mai noi materiale bibliografice, se folosește bogatul fond de indicatoare bibliografice ce le editează Biblioteca științifică de Stat. Biblioteca publică tehnico-științifică de stat a U.R.S.S. scoate perioadice *Catologe de lucrări bibliografice* aparute în care se dau informații despre indicatoarele bibliografice întocmite într-o anumită perioadă. *Catologe*le se difuzează unui cerc larg de întreprinderi și organizații, care au astfel posibilitatea să-și aleagă din ele lucrările bibliografice care le interesează și să le comande în copie. În decurs de 10 luni, ale anului 1959, biblioteca a întocmit pe bază de comenzi aproape 350 de indicatoare bibliografice și a difuzat cca 1000 de copii. Biblioteca își propune să lărgască continuu aceste forme de deservire a întreprinderilor și organizațiilor tehnice.

Secția de bibliografie a bibliotecii are în lucru pregătirea materialelor pentru indicatorul *Periodicele tehnice străine*, ce va fi terminat în 1960. Indicatorul va cuprinde descrierea bibliografică a peste 3000 de reviste străine din domeniul tehnicii, însoțite de referate. Indicatorul va fi astfel un aju-

tor prețios pentru cercurile largi de ingineri și tehnicieni precum și pentru bibliotecari în informarea lor asupra periodicelor tehnice străine.

Bibliotecile tehnico-științifice centrale, — filiale ale Bibliotecii publice tehnico-științifice de stat a U.R.S.S., — desfășoară de asemenea o importantă activitate în domeniul bibliografiei. Bibliotecile centrale tehnico-științifice ale industriei petrolifere, industriei ușoare, industriei mărfurilor alimentare sau ale industriei construcțiilor de tractoare și mașini agricole, scot indicatoare bibliografice de literatură curentă din cadrul ramurilor tehnice respective. Cele opt filiale întocmesc și editează indicatoare de literatură tehnică recomandată, precum și indicatoare tematice pe bază de comenzi. Bibliotecile centrale tehnico-științifice ale industriei petrolifere, siderurgice, metalurgiei neferoase și industriei ușoare pregătesc materiale pentru *Fișierul tehnic*. La această lucrare colaborează și Biblioteca centrală tehnico-științifică a industriei de automobile și tractoare a Consiliului economiei naționale din orașul Moscova.

Biblioteca publică tehnico-științifică de stat a U.R.S.S. și filialele ei depun toate eforturile pentru a îndeplini cu cinste sarcinile trasate de partid și guvern în domeniul bibliografiei. Ele se străduiesc să îmbunătățească materialele editate, să lărgască tematica lor, să reducă durata întocmirii și publicării lor, asigurându-le o prezentare grafică corespunzătoare, — aducându-și în felul acesta contribuția la rezolvarea mărețelor sarcini ce stau în fața poporului sovietic.

A. I. KACINSKI

șeful secției de bibliografie
a Bibliotecii publice tehnico-științifice
de stat a U.R.S.S.

(Din „Sovetskaia bibliografia“ nr. 6 (58)
1959).

VIRGIL CÂNDEA

TERMENI DIN DOMENIUL DOCUMENTĂRII

ABSTRACT — *Expunerea generală sau specială a elementelor esențiale ale unui document.*

Obs.: Termenul nu a fost introdus în literatura noastră de specialitate. Este întrebuințat însă, uneori cu semnificații improprii, în special de cercetători. Este sinonim cu *analiză*.

ANALIZA — 1. *Expunerea generală sau specială a elementelor esențiale ale unui document*; 2. *Redarea pe scurt a conținutului unei lucrări.*

Obs.: Expunerea „generală” sau „specială” depinde de faptul dacă analiza redă în general conținutul documentului, sau prezintă *selectiv* anumite puncte, pentru informarea unei anumite categorii de cititori. Redarea este obiectivă pentru a lăsa să apară, nemodificat, conținutul documentului; aprecierile critice se fac separat de restul analizei. Vezi și: *Referat*. Un standard de recomandare privitor la regulile de redactare a analizelor este în curs de elaborare și publicare în R.P.R.

APARAT DE LECTURĂ — *Aparat servind la citirea individuală a unui microfilm prin proiecție și în plină zi.*

CENTRU DE DOCUMENTARE — *Serviciu sau ansamblu de servicii în care documentarea este metodic organizată pentru a fi pusă la dispoziția celor interesați.*

Obs.: Denumirea generală a serviciilor de documentare de diferite categorii este aceea de *organisme de documentare*. Ele pot funcționa independent sau în cadrul unor instituții, întreprinderi, biblioteci, muzee etc. sub denumiri foarte diferite (Centru de documentare; Oficiul de do-

cumentare; Serviciu de documentare; Secție de documentare; Serviciu de informare), cu determinativul *documentare* (sau *informare*) *științifică* sau *tehnică*. După profilul lor, organismele de documentare pot fi *naționale (generale)* sau *speciale (departamentale)*, pentru un domeniu al științei sau al tehincii, sau pentru anumite categorii de beneficiari, *ex. universitare*). După volumul activității lor, pot include o bibliotecă, o arhivă documentară, o redacție de publicații documentare și un resort de informare orală curentă, sau numai o parte din aceste resorturi.

DOCUMENT — 1. *Text manuscris sau imprimat servind la cunoașterea, studierea sau probarea unui fapt*; 2. (In sens larg) *Expresia materială a unei cunoaștințe sau a unui fapt, care poate sluji pentru consultare, studiu sau probă.*

Obs.: In sens larg documente sînt orice surse de informare: grafice (manuscrite și texte tipărite), imagini (schite, hărți, picturi, gravuri, fotografii, sculpturi etc.), auditive (cilindri fonografici, discuri, benzi magnetice), auditivo-vizuale (filme, benzi magnetice cu înregistrări video) și piese de selecții (de natură anorganică: mineralele, biologice: speciemenle botanice, zoologice sau piesele antropologice; artificiale: unelte, costume, arme, monumente etc.).

DOCUMENTALIST — 1. *Specialist care lucrează în domeniul documentării*; 2. *Cunoșcător al diferitelor genuri de documente și al tehnicii depistării, colecționării, conservării, analizării, aprecierii, selecționării și utilizării lor.*

Obs.: Documentalistul este un specialist care întrunește două calificări: 1. în domeniul tehnicii documentării; 2. într-un domeniu special al științei. Ca și în cazul bibliografului de specialitate, această dublă pregătire îi este cerută de natura profesiei lui, auxiliară nemijlocită a muncii de cercetare științifică, a tehnicii, a activității cultural-educative etc. De evitat forma greșită *documentarist*.

DOCUMENTAR — 1. Care privește documentarea; 2. Lucrare cu caracter sau valoare de document, care are drept scop să prezinte fapte sau date informative dintr-un domeniu de activitate (știință, tehnică, artă etc.).

Obs.: Termenul se întrebunțează și substantivat (în loc de *material documentar*, *film documentar*), desemnând lucrări sau filme care prezintă fapte reale, din viață (vezi *Dicționarul limbii române literare contemporane* = DLRLC).

DOCUMENTARE — Activitatea de depistare, colecționare, organizare și utilizare a surselor de orice gen privind cunoștințele umane în toate domeniile.

Obs.: În sens larg documentarea cuprinde întreaga activitate privind documentele de orice gen, de la producerea și pînă la punerea lor la îndemîna beneficiarilor (deci și furnizarea documentelor sub formă de originale, traduceri, reproduceri, prin împrumut etc.). În sens restrîns ea ar cuprinde numai activitatea de depistare a documentelor recente (în primul rînd texte, imprimate sau multiplicat prin alte mijloace decît tiparul), de analizare a conținutului, clasificare și prezentare a documentelor (prin lucrări de informare: liste, reviste referative etc.). Sensul larg este mai răspîndit în lumea beneficiarilor documentării, care nu fac distincțiile la care țin bibliotecarii și bibliografii, dornici să separe diferitele aspecte ale muncii de documentare. Acest sens se impune însă mereu mai mult și în cercurile de specialitate.

DOCUMENTAȚIE — Totalitatea documentelor privitoare la o problemă.

Obs.: Sensul de documentare (activitate) dat acestui termen a fost părăsit. El se datora influenței unor cuvinte străine (engl. și fr. *documentation*, germ. *Dokumentation*), care pot avea ambele înțelesuri (de *documentare* și de *documentație*).

DOCUMENTOGRAFIE — Tehnica descrierii documentelor.

Obs.: Termen format ca și *bibliografie*, diviziune a documentografiei. De remarcat că documentele de orice gen se pretează la descrieri asemănătoare acelorale manuscriselor și tipăriturilor, incluzînd: autorul, denumirea (titlul), locul întocmirii, data, caracterizarea cantitativă etc.

DOCUMENTOLOGIE — Știința care se ocupă cu documentele ca fenomene ale vieții sociale, studiînd teoria, istoria, forma, răspîndirea, organizarea, analizarea și folosirea documentelor de orice gen; știința documentelor.

Obs.: Cuvînt format ca și *bibliologie*, diviziune a documentologiei.

FOTOCOPIE — Reprodusere fotografică și direct vizibilă a unui document, obținută prin o singură operație, iar nu prin două, ca în procedeele obișnuite ale fotografiei.

Obs.: În fotografie imaginile se fixează prin două operațiuni: 1. imaginea *negativă* pe peliculă și 2. imaginea *pozitivă*, prin copierea negativului pe o hîrtie specială sau pe alt suport acoperit cu un strat sensibil la radiațiile luminoase. În sensul propriu al termenului fotocopia este reproducerea obținută direct pe hîrtie sensibilă, pe care imaginea (textul) apare alb pe negru, iar nu negru pe alb ca în fotografia normală. În terminologia bibliologică și documentalistă se folosește curent și termenul *fotostat* (de la denumirea aparatului *Photostat*, introdus în 1907) pentru documente grafice fotocopyate.

FOTOMICROCOPIE — Copia unui document obținută printr-un procedeu fotomicrografic.

FOTOMICROGRAFIE — 1. Fotografie luată cu ajutorul unui dispozitiv optic care re-

duce mult proporțiile obiectivului fotografiat;
2. Imagine obținută prin acest procedeu și care nu poate fi examinată (citită) decât cu un aparat de mărire.

INFORMARE — 1. Vezi **DOCUMENTARE**; 2. (In sens restrâns) Comunicarea orală de referințe documentare.

Obs.: Termenul este întrebuințat în mod curent ca sinonim pentru *documentare*, sub influența literaturii de specialitate din unele țări în care prin el se denumește activitatea de documentare. Problema diferențelor dintre o activitate și alta este încă în discuție. Este recomandabil ca termenul să fie întrebuințat numai când nu poate fi înlocuit prin *documentare*, acest din urmă cuvânt avind un înțeles mai precis definit în terminologia de specialitate. Se va evita, de asemenea, folosirea pleonastică a termenului în expresii ca „informare și documentare”, „informare documentară” sau „bibliografie de informare” (orice bibliografie are ca scop informarea cititorilor).

INFORMAȚIE — 1. Lămurire, comunicare, știre care pune pe cineva la curent cu o situație (DLRLC); 2. (La plural) Materiale de presă, ca: însemnări, corespondențe, știri, cronică, interviuri, dări de seamă, știri sportive etc. (E. I. Șamurin).

MICROFILM — Fotomicroscopie pe film.

MICROFOTOGRAFIE — 1. Fotografie cu ajutorul unui microscop; 2. Imagine obținută prin acest procedeu și reprezentând obiectul în proporții mult mărite.

PREZENTARE [A UNEI LUCRĂRI] — Expunere care situează subiectul tratat într-o lucrare, pune problema și indică intențiile autorului și dezvoltarea cercetărilor privitoare la subiect.

Obs.: Termenul este folosit în lucrările străine de specialitate. Trebuie preferat termenul *referat* (vezi mai jos).

REFERAT — Expunerea cuprinsului unei lucrări, împreună cu descrierea parcursului și metodei de cercetare, datele de bază ale lucrării și concluziile autorului.

Obs.: Termenul folosit în special în literatura de specialitate. Germ. *Referat*

are sensul de *abstract* (analiză). Ca și analiza, referatul trebuie să permită cititorului să decidă dacă va recurge sau nu la original, are deci caracter indicativ.

REZUMAT — Expunerea pe scurt și imparțială a conținutului unei lucrări.

Obs.: Condiția expunerii imparțiale este determinată, ca și la analiză, de necesitatea ca cititorul să poată cunoaște conținutul autentic al lucrării rezumate, fără intervenția unor idei sau aprecieri străine. Observațiile, critica, dezacordul se vor indica după rezumat, cu specificația că ele aparțin documentalistului. Vezi în acest sens procedeu aplicat în revista sovietică de referate *Referativnii jurnal*.

REZUMAT DE AUTOR — Expunerea pe scurt a conținutului unei lucrări, expunere întocmită de autor sau de altă persoană și redată de autor.

Obs.: Un standard de recomandare privind regulile de întocmire a rezumatelor de autor este în curs de redactare și publicare în R.P.R.

*

Din observațiile la definițiile de mai sus s-a putut constata că terminologia documentalistă nu este încă definitiv fixată. Problemele de acest gen sînt viu discutate de specialiști. Organizația Internațională de Standardizare (ISO), prin Comitetele sale tehnice pentru terminologie a emis o serie de recomandări care sînt, în general, luate ca bază de discuții de către specialiștii din diferite țări. La noi, o parte din definițiile ISO au fost incluse în standardele de recomandare (STAS R) emise de Oficiul de Stat pentru Standarde.

Dificultățile fixării terminologiei acestui domeniu provin din:

1. Definirea diferită a cuvîntului *document*, căruia unii specialiști (bibliografii) îi restrîng sensul la acela de „text scris sau tipărit”, iar alții (documentaliștii) îl extind la orice expresie materială a cunoștințelor umane (deci și la imagini, înregistrări acustice sau piese de colecții și muzee).

2. Definirea diferită a cuvîntului *documentare* al cărui înțeles este restrîns de bibliografi la activitatea de „păstrare și folosire a informației înregistrată prin tipar” și extinsă de documentalști la toate activitățile de producere, acumulare, distribuire și utilizare a tuturor genurilor de documente. Tendința actuală este de a îngloba în documentare activități ca biblioteconomia, bibliografia, muzeografia, așa cum în sfera documentologiei intră bibliologia și muzeologia.

3. Confuzia care dănuie încă între *documentare* și *informare*. Pentru distincția între acești doi termeni, specialiștii propun mai multe criterii: a. Informația se comunică și oral, documentul are o formă materială; b. Documentul este permanent (este un *act*), informația este tranzitorie (este un *fapt*);

c. Noțiunea de document trebuie stabilită în funcție de *valoarea*, iar nu de forma lui.

Cu toate acestea, o serie de termeni au o accepțiune destul de larg răspîndită și faptul că ei sînt folosiți cu sensurile indicate mai sus în lucrările de specialitate sau în lucrările curente ale bibliotecilor, centrelor și serviciilor de documentare, justifică primirea lor ca bază de discuție pentru încercările de definitivare a terminologiei documentaliste pe plan internațional sau în țara noastră.

Termenii privind codificarea, clasarea și selecționarea documentelor, inclusiv mijloacele mecanice moderne aplicate în asemenea lucrări, vor fi prezentați împreună cu terminologia clasificării documentelor, iar termenii comuni muncii bibliografice (*critică, referință* etc.) în cadrul terminologiei acestei ramuri a bibliologiei.

EXPOZIȚIE a CĂRȚII ROMINEȘTI RARE

Expoziția organizată la începutul lunii octombrie de Anticariatul de stat a prezenta în fața vizitatorilor o succintă și instructivă înfățișare a citorva rarități, monumente reprezentative ale trecutului nostru cultural.

Formînd o uvertură a expoziției de bibliofiliilor romînească, cele cîteva lucrări străine din sec. XV—XVI, ilustrează trecerea de la dogmatismul teologic la umanism. Un incunabul masiv din 1492, cu scoarțe de lemn învelite în piele, cuprinzînd scrierile sfîntului Ambroziu, ornamentat cu o frumoasă gravură de Wechtelin, stă alături de elegantul volum din 1522 al sonetelor și canzonetelor lui Petrarca și de scrierea din 1552 a cunoscutului tipograf francez Robert Estienne, împotriva cenzurii teologice. Dintre cărțile referitoare la istoria patriei noastre amintim voluminosul in-folio, *La Hongrie et le Danube* de Marsigli, Haga 1741, cu 31 de hărți.

Începuturile tiparului romînesc sînt ilustrate prin *Sbornicul* diaconului Coresi (Saslejuț vizitatorilor o succintă și instructivă înfățișare a citorva rarități, monumente reprezentative ale trecutului nostru cultural. Sebeș 1580). În continuare întîlnim *Carte romînească de învățătură*, de Varlaam (Iași 1643), *Evanghelia învățătoare* (Deal, 1644) și *Indreptarea legii* (Tîrgoviște 1652), frumos împodobite cu gravuri și frontispicii; litera elegantă, de factură rusească și unele frontispicii amintesc ajutorul rusesc primit de țările romînești în sec. al XVII-lea pentru reînființarea tiparului. Din a doua jumătate a sec. al XVII-lea reținem *Biblia* de la București, 1688, impunător monument al tiparului romînesc și sinteză a strădaniilor de a scrie într-o limbă înțeleasă de întregul popor romîn, într-o vreme în care limba romînă își revendica dreptul de limbă a culturii culte.

Perioada de trecere de la cultura teologică la cea laică, științifică, este oglindită prin scrierile lui Dimitrie Cantemir redactate în limba latină și traduse și publicate

în limba franceză, engleză și germană. În expoziție aflăm *Descriptio Moldaviae* în ediția germană de la Leipzig 1781 și în prima ediție românească, sub titlul *Scrisoarea Moldovei*, Neamț, 1825 precum și *Histoire de l'Empire Ottoman*, Paris 1743, lucrare prin care ținând seama de concepția care stă la baza ei, Dimitrie Cantemir a precedat cu 30 de ani pe Montesquieu, considerat ca întemeietorul filosofiei istoriei aplicate la cercetarea dezvoltării unei mari împărății. În sec. al XVIII-lea au apărut și primele manuale școlare științifice dintre care, în expoziție, aflăm *Elemente aritmetice* și *De obște gheografie* (Iași 1795), precum și primele cărți populare ca *Istoria Alexandrului celui Mare* (Sibiu 1794 și Movilău 1796). Un aport însemnat la descătușarea culturii de teologie l-au adus scrierile reprezentanților Școlii ardelenе, din care în expoziție figurează: *Elementa linguae dacoromanae sive Valachicae* de Șincai și Clain (Viena 1780) *Istoria penru începutul românilor în Dacia* de Petru Maior (Buda 1812) etc.

Scăpat de monopolul bisericesc, tiparul se dezvoltă în țările noastre în ritm crescând. Produsele tipografice se înmulțesc, contribuie la răspîndirea cunoștințelor științifice și devin participante la luptele sociale și politice. Expoziția marchează evident această schimbare. O serie de manuale didactice, de scrieri filologice, printre care foarte rara *Grammaire roumaine*, de V. Mircesco (adică Vasile Alecsandri), de scrieri literare ca: *Poezii* de I. Văcărescu (1830), *Balade* de Alecsandri (1852), rara broșură *Vioara teatrului românesc* de Alecsandri (1857) etc. ilustrează acest moment. Din literatura pașoptistă reține atenția, în mod deosebit, broșura cu sugestivul titlu: *O științe în deșteptare* (Viena 1848).

Cărțile expuse din a doua jumătate a sec. al XIX-lea sînt mai numeroase. Amintim exemplarul din prima ediție a poeziilor lui Eminescu în frumoasa legătură editorială în pinză roșu-grenat, ediția princeps din *Răzvan și Vidra* de Hașdeu de asemenea în legătură editorială de epocă și prima traducere românească a operei lui

Dante, *Divina Comedie*, făcută de Chițiu. Sînt expuse ediții princeps din *Pseudokyneghetikos* de Odobescu, cu o dedicație a autorului către Ion Ionescu-Gion, un prim volum din *Opere complete* de Vasile Alecsandri din 1875, cu autograful autorului, monografia lui N. Pătrașcu despre poetul de la Mircești însoțită de o scrisoare a acestuia, *Cursul de trigonometrie* (1873) al lui Spiru Haret însoțit de o scrisoare a autorului, precum și alte ediții princeps din Coșbuc, Slavici etc.

Cu legitimă emoție și mîndrie este îndelung privită broșura *Aeroplanul Vlaicu* de Aurel Vlaicu (1911) cu dedicația aviatorului nostru către prietenul și admiratorul său, marele dramaturg I. L. Caragiale.

Expoziția se încheie cu tipărituri bibliofile din Eminescu, Caragiale, Sadoveanu, Argezi etc., apărute în anii regimului nostru democrat-popular.

Expoziția organizată de Anticariatul de stat a reușit să prezinte vizitorilor o foarte scurtă evoluție a cărții și a tiparului românesc și întrucît cărțile sînt purtătoare ale ideilor, expoziția a prezentat o sumară succesiune a ideilor și deci a orînduirilor sociale. Prin această expoziție, Anticariatul a îndeplinit o binevenită funcție de culturalizare, de valorificare a unor bunuri ale moștenirii noastre culturale. Rolul cultural al expoziției ar fi fost și mai eficace dacă s-ar fi scos în evidență, prin mijloacele pe care o expoziție le oferă, cărțile cele mai reprezentative. Semnalăm de pildă că lucrarea lui Aurel Vlaicu, modestă ca înfățișare dar mai valoroasă prin conținutul ei decît masivele volume frumos legate, se pierdea printre volumele în-folio depășite ca idei. Ar fi trebuit apoi reprezentată mai bine literatura politică; nu am văzut în expoziție, de exemplu, nici o broșură apărută între cele două războaie mondiale în „Biblioteca comunistă“ după cum nu am văzut niciuna din tipăriturile ilegale, foarte rare, ale P.C.R. și nici chiar prima ediție în limba romînă din *Manifestul Partidului Comunist* apărută la Iași în 1892.

Vă recomandăm Vă recomandăm

GALINA, NIKOLAEVA: *Bătălie în marș*. București, E.S.P.L.A., Cartea rusă, 1960, vol. I 516 p.; vol. II 432 p.

Bătălie în marș este un valoros roman al vieții contemporane sovietice în care vibrează sufletul omului nou, îndrăzneț constructor al comunismului.

Romanul este o frescă a întregii țări în care se desfășoară bătălia pentru comunism.

Prin prezentarea diferitelor aspecte ale vieții și muncii dintr-o uzină de tractoare, din diferite colhozuri, se întrece tabloul politico-economic și social al vieții tumultuoase a oamenilor sovietici.

Inginerul Bahirev pleacă într-un oraș de provincie pentru a-și începe noua muncă la uzina de tractoare a cărui director este Valgan. Simplificînd, am putea spune că această carte prezintă două forțe opuse reprezentate prin inginerul Bahirev și ceilalți muncitori ai uzinei — iar de cealaltă parte Valgan și un grup restrîns de demagogi.

Sosit în uzină, Bahirev creiază aparența unui om indiferent care dormitează în timpul furtunoaselor ședințe de la direcție, aparență care atrage și porecla de „hipopotam moțat“, dar mai grav, îl situează pe Bahirev la distanță de muncitori, de colectivul uzinei. Mulți văd în el un inginer incapabil și așteaptă să fie înlocuit. Dar apatia lui aparentă se destramă. Bazat pe calcule precise, Bahirev demonstrează defecțiunile capitale ale producției, din care cauză uzina trimetea pe ogoare tractoare defecte și propune neîntîrziate măsuri. Și aici începe adevărata „bătălie în marș“! Rămas pentru scurt timp la direcția uzinei — Valgan fiind plecat la Moscova —

Bahirev organizează producția în sensul planurilor sale, ceea ce produce o stagnare vremnică și remediabilă. Reîntors, directorul vrea să folosească această situație pentru a-l distruge definitiv și a-l demite pe Bahirev. Dar umilința nu-l demobilizează pe Bahirev; el rămîne în uzină în funcția de inginer de schimb. Acest gest dezvăluie tuturor muncitorilor pe adevăratul inginer șef, care pătruns de răspunderea muncii sale, renunță la orice mîndrie personală pentru izbînda unei cauze obștești. Sprijinit de Comitetul de partid, Bahirev desfășoară o muncă intensă pentru reorganizarea și perfecționarea uzinei, acțiune în care este întes, prețuit și sprijinit de întregul colectiv al uzinei. Astfel se relevă valoarea morală a inginerului Bahirev și muncitorii se conving de marile lui calități, puse în slujba intereselor colectivului.

Opoziția dintre Bahirev și Valgan se concentrează tocmai asupra modului cum privește cei doi eroi, activitatea lor în uzină și relațiile lor cu muncitorii. Valgan — reușise într-o anumită perioadă să obțină unele succese, datorită capacității sale de a antrena și mobiliza masele, dar mai tîrziu el începe să caute izbinzi ușoare, de moment, aleargă după premii și decorații și nu reușește să vadă dincolo de reușita sa personală, interesele generale ale economiei socialiste. Valgan este un om activ, uneori talentat, dar superficial și orgolios; îl mulțumește îndeplinirea formală a planului, în viață dorește ca oamenii să fie niște „bușteni“ sau niște „cai siberieni de povară“, pe care el, Valgan, să-i poată supune și conduce. Din înfruntarea acestor două moduri de a privi viața, de a munci, ies învingători oameni ca Bahirev, Kurganov, Ciubasov, Grinin, Sugrobin și mulți alți muncitori, eroi minunați care populează paginile cărții pentru că de partea lor e adevărul, iar pe carieristii Valgan, Blikin și ceilalți de teapa lor, viața îi aruncă la fund.

Pe viață și pe moarte. Povestiri. Buc., Editura militară, 1960, 352 p.

Volumul *Pe viață și pe moarte* adaugă noi pagini de antologie literaturii noastre închinată vitejiei ostășești din anii războiului antifascist. Un grup de prozatori romini care au participat direct sau ca martori la luptele crâncene duse pentru izgonirea hoardelor fasciste, reînvie în cuprinsul celor 24 de povestiri și schițe, minunatele fapte de arme săvârșite în timpul războiului de către ostașii noștri, cot la cot cu bravii ostași sovietici.

Fie că evocă întâmplări petrecute în nordul Moldovei sau la marginea Capitalei, pe granița unduită a Dunării sau pe cerul patriei, fie că narează momente din lupta eliberatoare dusă pe meleagurile Ungariei

și Cehoslovaciei, autorii conturează cu dragoste și căldură chipul ostașului simplu, gata să-și dea viața pentru țara pe care o vrea scăpată de sub jugul dușmanului.

Locotenentul Grăpeanu Gheorghe și soldatul Cirișci din povestirile lui Laurențiu Fulga, sergentul Baci Vasile și Bădia Ștefan din schițele lui Nicolae Tăutu și mulți alți eroi modești și curajoși care animă paginile culegerii, întruchipează figuri de adevărați ostași patrioți, aflați în primele rînduri ale bătăliei pe viață și pe moarte ce s-a dat împotriva trupelor hitleriste. Alături de ei, autorii înfățișează chipurile luminoase ale luptătorilor sovietici, imagine vie a prieteniei de arme romino-sovietice, încheată în lupta comună împotriva fascismului.

Scrisă într-un stil deosebit de atrăgător, cartea va sădi în inimile cititorilor și mai cu seamă ale celor tineri, admirația pentru generația care a adus eliberarea țării, cultivînd sentimentul dragostei de patrie și de pace și ura împotriva celor care vor să reînvie rînduiele fasciste și să aprindă vălvătaia unui nou război.

Izbînda oamenilor cinstiți și devotați din această carte are semnificația înaltă a izbînzii întregului popor sovietic în înaintarea sa spre comunism. Drumul n-a fost ușor, dar Partidul Comunist a ieșit învingător din această bătălie care s-a dat în marș. Din întreaga carte, din fiecare pagină, se reliefează puternic rolul covârșitor pe care îl îndeplinește Partidul și tocmai de aici, tenacitatea cu care oamenii continuă să muncească, să nu-și piardă încrederea în justețea cauzei comune și dragostea pentru patria lor socialistă. Întîlnim oameni minunați ca secretarul de partid Kurganov, care deși criticat muncește cu dîrzenie mai departe, obținînd succese hotărîtoare în sectorul lui, colhoznică Ana, femeia care sub influența binefăcătoare a muncii fruntașilor dintr-un colhoz vecin ajunge și ea mulgătoare fruntașă, bătrîna muncitoare Olga Semionova, și în special chipul minunat al Tinei Karamiș.

Romanul nu prezintă eroii numai prinși în procesul de producție, ci ca niște oameni adevărați, care muncesc, dar și iăbesc, suferă, au pasiuni, își călesc caracterele. Edificatoare în acest sens este dragostea dintre Bahirev și Tina Karamiș, care produce mari tulburări în existența celor doi eroi, dar ei știu să-și subordoneze patimile unei înalte etici, ei sînt oameni noi, reprezentanți ai înaltei morale comuniste.

Bătălie în marș rămîne o operă literară remarcabilă prin problemele majore pe care le cuprinde, este o mare carte a zilelor noastre mărețe, în care se construiește comunismul, este o epopee a epocii comuniste.

Multe din paginile acestei cărți pot fi folosite de bibliotecari în cadrul diferitelor manifestări de masă cu teme ca: *Să învățăm din experiența constructorilor comunismului*, *Omul nou se plămădește în lupta cu viața*, *In lupta dintre vechi și nou*, *învinge noul* etc. Pe tema acestui roman se pot de asemenea organiza procese literare, simpozioane etc.

STRUMILIN, S. G.: *Pe drumul construirii comunismului*. București, Editura politică, 1960, 199 p.

Cel de al XXI-lea Congres al P.C.U.S. a marcat intrarea Uniunii Sovietice într-o nouă perioadă istorică a dezvoltării sale — perioada construcției desfășurate a comunismului. În prezent, când în U.R.S.S. construcția societății comuniste a devenit o

sarcină practică, nemijlocită, oamenii de știință sovietici consacră tot mai multe lucrări studierii diferitelor probleme teoretice ale trecerii de la socialism la comunism.

În cartea sa „Pe drumul construirii comunismului”, publicată la Moscova în 1959 și apărută recent în traducere românească, cunoscut savant sovietic S. G. Strumilin abordează câteva din aceste probleme.

Analizând noile trăsături ale societății comuniste, autorul critică punctul de vedere al acelor economiști care consideră că ideea lichidării diviziunii muncii în comunism e învechită. Sprijinindu-se pe tezele marxism-leninismului cu privire la trecerea de la socialism la comunism și examinând o serie de fapte care atestă că în U.R.S.S. conținutul și caracterul muncii a și început să se modifice radical, îndeosebi în legătură cu introducerea pe scară tot mai largă a automatizării producției, autorul ajunge la concluzia că tehnica comunismului va statornici o nouă diviziune a muncii, de data aceasta nu atât între oameni, cât între mașini și linii automate. O dată cu aceasta se formează un nou tip de muncitor, care îmbină funcțiile muncii fizice și intelectuale și care cumulează munca sa în producție cu activitatea pe tărîm obștesc.

În continuare, autorul arată că una din pirghiile cele mai importante pentru înlăptuirea principiului comunist al producției și repartiției sociale sînt metodele de pla-

nificare centralizată și de conducere locală a economiei, subliniind, în legătură cu aceasta, marea însemnătate a reorganizării conducerii industriei și construcțiilor în U.R.S.S., înlăptuită din inițiativa Partidului Comunist.

Examinînd perspectiva soluționării uneia din sarcinile economice principale ale U.R.S.S., autorul ajunge pe baza unor calcule proprii la concluzia că Uniunea Sovietică va întrece S.U.A. în ce privește producția pe cap de locuitor — nu mai tîrziu de 1971.

Un capitol amplu al cărții este consacrat dezvoltării orînduirii colhoznice și îndeosebi problemei căilor de apropiere a celor două forme de proprietate din economia socialistă; proprietatea cooperatist-colhoznică și proprietatea de stat — a întregului popor. Problemele creării belșugului de bunuri de consum și ale înlăptuirii principiului comunist al repartiției fac obiectul ultimelor două capitole ale cărții.

Cartea cuprinde o serie de teze noi, prezentate ca probleme în discuție. Alături de lucrarea care dă titlul cărții, traducerea românească cuprinde și o altă lucrare a acad. S. G. Strumilin *Ziua de muncă și comunismul*, apărută la Moscova tot în cursul anului trecut. În această lucrare, autorul arată că automatizarea complexă a producției deschide societății socialiste posibilități nelimitate de reducere a zilei de muncă și de dezvoltare a înclinațiilor, aptitudinilor și talentelor tuturor oamenilor muncii. El examinează conținutul economic al trecerii de la socialism la comunism și, reluînd problema trecerii de la repartiția după muncă la repartiția după nevoi, expune o seamă de considerente proprii în această privință.

Prin actualitatea problemelor pe care le tratează și prin modul accesibil în care este scrisă, noua carte a acad. Strumilin va interesa nu numai pe specialiști, ci și un cerc larg de cititori, putînd fi folosită de bibliotecari și în cadrul diferitelor manifestări cu cartea, dedicate problemei construirii comunismului în U.R.S.S.